

ELŐFIZETÉS

HELYREN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VEDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 3 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

1-teszben postai sor egyeztet. 20 fill.
minden következőnél 16 fill.

Nyitólár ára 20 fill.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 322.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József tércsereg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 133.

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szerda, november 6.

Meghívó.

Az I. kerület választópolgárait alul-
írott elnökség tisztelettel meghívja az e
hó 7-ikén (csütörtökön) este 8 órakor a
Porczán-féle „Magyar Király“-hoz címzett
vendéglőben megtartandó törvényhatósági
bizottsági tag-jelölő értekezletre.

*Az aradi függetlenségi és
48-as párt elnöksége.*

Meghívó.

A II. kerület választópolgárait alul-
írott elnökség tisztelettel meghívja az e hó 8-ikán
(pénteken) este 8 órakor a „Jó pásztor“-hoz
címzett vendéglőben megtartandó törvény-
hatósági bizottsági tag-jelölő értekezletre.

*Az aradi függetlenségi és
48-as párt elnöksége.*

Meghívó.

A III. kerület választópolgárait alul-
írott elnökség tisztelettel meghívja az e
hó 9-ikén szombaton este 8 órakor a
Fritz féle „Mókus“-hoz címzett vendéglő-
ben megtartandó törvényhatósági bizott-
sági tag-jelölő értekezletre.

*Az aradi függetlenségi és
48-as párt elnöksége.*

Meghívó.

A IV. kerület választópolgárait alul-
írott elnökség tisztelettel meghívja az e
hó 10-ikén (vasárnap) este 8 órakor a
Karolina-utca és Ferenc tér sarkán levő
„János vitéz“-hez címzett vendéglőben
megtartandó törvényhatósági bizottsági tag-
jelölő értekezletre.

*Az aradi függetlenségi és
48-as párt elnöksége.*

Beharapni!

Arad, november 5.

Az ember végre megtanulhatja, hogy
mi az a politikai meggyőződés. Csernoch
Jánosnak például politikai meggyőződése
azt sugja, hogy a kiegyezési javaslatokat
meg kell szavazni, de csak akkor hallgat
erre a sugásra, ha a függetlenségi párt-
ban mindenkinek meg kell szavazni. Vi-
szont Barabás Bélának egész meggyőző-
dése undorodik a kiegyezési javaslatok-
tól; de nemcsak hogy tünni kénytelen
azokat, hanem kénytelen „főlemelt fővel“,
ahogy most mondják, meg is szavazni,
mert a néppárt kívánja. Program, hitval-
lás mind mellékes: a fő, hogy a koalíció
szent egységén valahogy repedés ne ha-
sittassék.

A néppárt kimondta, hogy csak az
esetben szavazza meg a kiegyezési javas-

latokat, ha a függetlenségi párt azokat
pártkérdéssé avatja. A függetlenségi fal-
kában fölvisítottak erre a kívánságra. Mi
közé ehhez a néppártnak? Mi beleszólása
van abba, hogy mi történik a negyven-
nyolcasok között? Elvégre azért a legna-
gyobb pártja a függetlenségi párt a több-
ségnek, hogy a kisebbség parancsoljon
neki? Szövetség ide, barátság oda: erre
már nem alkudtunk!

Hasztalan a nagy felhorkanás. A nép-
párt tudja, mit csinál és tudja, hogy a
mit kíván, annak meg kell lenni. És tudja,
hogy mit veszít ezzel a függetlenségi
párt; sőt többet is tud; azt, hogy a füg-
getlenségi párt veszteségéből mit hódíthat
meg a maga részére. A függetlenségi pár-
tiaknak kétségtelenül kedvesebb lett volna,
ha a szavazás elől haza menekülhetnek s
azt mondhatják, hogy hiszen csak a hat-
vanhetesek szavazták meg. A néppárt ezt
nem engedi. Az öreg, de mindig vissza-
térő politikai jelszót adtak ki: *mitriechen!*

Amióta a néppárt a függetlenségi párt-
tal szövetségben áll, a testvériségnek
igen különös módja nyilatkozik meg kö-
zöttük. A néppárt azt mondja: ami a
tied, az az enyém, és ami az enyém, az
nem a tied. A néppárt kikérte és meg-
kapta a részét a kormányhatalomból,
a képviselőház vezetéséből; megkapta ke-
rületének sérthetlenségét. Ellenben azt,
ami a néppártnak szabad: a régi prog-
ram fölújítása, a néppel való kacérkodás,

Aradtól Párisig.

Írta: László Béla.

Bécsben nem szálltam ki, mert félttem a
himlőtől. Először, mert a járványnak már vége
van, másodszer mert be vagyok oltva, ezek
pedig majdnem biztos kritériumai a himlőnek.
Salzburgban kinéztem a vonat ablakon, dacára
annak, hogy ez szigorúan tiltva van és erős
meggyőződéssel kijelentettem a zöldeknek,
hogy nincs semmi elvámolni valóm, a mint-
hogy igaz is — hogy csak három skatulya
dohány volt a táskámban.

Mіндеzen zajos előzmények után megér-
keztem a bajor szék és sörvárosba, Münchenbe.
Óriás helységek szolgálnak az árpalé fogyasz-
tására s bármelyik derék benszülött játszva
bevesz 10 Maas fekete sört. Így gyakran meg-
történik, hogy egy-egy öreg müncheni a cipő-
jét kénytelen levetni, hogy a Maasokat pontos-
an számlálhassa, vagy hogy még többet
ihasson.

Két lengyel nővel, kikkel a vasuton ös-
merkedtem meg és akik erősen állították, hogy
még nincs veszte Lengyelország, végigsz gul-
doltam a látnivalókat. A két pinakothekát, az
óriási Bavaria szobrot, mely hölgyecske fülé-
ben az ember kényelmesen kipihenheti magát,
az üveg palotát, a hol modern és piros levegőt
festő művészek képei vannak kiállítva. Este a

lengyel nők unszolására (de csak is arra) va-
lami mulatóhelyre akartam menni s fel is fe-
destem egy érdekesnek ígérkező helyiséget. A
reklámcédulán ez állott: „Pusztá.“ Sehenswür-
digkeit. Damenbedienung in ungarischen Na-
tionaltracht. Mindnyájan ujjongtunk ennek a
felfedezésnek, este azonban kisült, hogy a
„Pusztá“ a szó szoros értelmében véve az, mert
ott ugyan sem látványosság, sem magyar nem-
zeti öltöny, de még hölgykiszolgálás sem volt,
ha csak egy pár ott lézengő öreg sörcsorosz-
lyát annak nem veszünk. Különben többször
tapasztaltam, hogy a magyar nevet felhasznál-
ják külföldi mulatóhelyek cégéről, ahol azt
sem tudják, hogy Magyarország az óceánon
innen van-e, vagy pedig főgefalevéllel ke-
reskedik...

Másnap otthagytam München s berobog-
tam Stuttgartba. Sétára indultam s a gyönyörű
királyi kertet és palotát bámulva, az öreg würt-
tembergi uralkodópárt láttam kocsiba szállni.
Az öreg hosszú fehér szakállas király monokli-
visel s mindenkinek mélyen visszaköszön.
Stuttgartnak nagyon szép vidéke van, egy
völgyben fekszik, de a várost körülvevő he-
gyek is mind be vannak építve és nagy elő-
városokat alkotnak. A Gabilenbergről messés ki-
látás nyílik az egész környékre. Ezen meredek
helyre villanyos visz fel, a mely oly helyeken is
vesz, ahol épületnek még nyoma sincs. Bizony

Németországban a közlekedési eszközök meg-
elégzik az építkezést, míg nálunk ugyancsak be-
tegnék néznék azt az embert, aki pl. azt mon-
dandáná: építsünk a Simándi-utra villanyos
vasutat, majd arra fog fejlődni akkor a város,
pedig nem is olyan nagy bolondság ez!...

Majdnem minden jobb vendéglőn ki van
telve valamelyik Studentencorps jelvénye, ott
ugy látszik örülnék a diák vendégeknek; bizony
nálunk Matzky-bácsi nem nagyon szívesen látta
a diákokat, mert a jeles számtanista is sokszor
rossz összeadónak bizonyult a sütemények fi-
zetésének hímes, de kellemetlen mezején...

Othagytam a württembergi királyságot is
ezen jelszóval: à la belle Paris! Megvallo n, szív-
szorongással közeledtem Párishoz, mert előző
éjjel azt álmodtam, hogy egy apache megszur-
kált. Később azonban kisült, hogy a rossz
álomnak az volt az oka, hogy a szívemen fe-
küdtem, minek szomorú következményeként
otlakozó három ideáalom teljesen össze is nyo-
módott.

Tehát Párisban vagyok, a XIV. és XVI.
Lajos, a Napoleon és a Cieopold városában. A
népek ezrei tolonganak, kocsik, automobilonok,
omnibuszok százai robognak végig a Rue de
Rivolin a gyönyörű Champs Elyseesre s innen
a Bois de Boulogneba. Ma ünnep lévén, a Jar-
din des Tuilleries tömve van hamiatlan
nyársopolgár családokkal és a szülők vege ját-

a keresztény-szociálista alapítás, az alattomban való szervezkedés: mindez csak a néppártnak szabad. A néppártot Wekerle Sándor személye se feszélyezi abban, hogy az egyházpolitikai revízió kereszties lobogóját újra kibontsa; a néppárt kedvéért mind több-több kedvezést és tereget adnak a klerikalizmusnak. S mindezek ellenében a néppárt azt se akarja elnézni, hogy a függetlenségi párt, vagy annak csak egy töredéke az elveihez való ragaszkodás látszatát megőrizhesse. Ez már igazán nem szép.

A lényegre nézve a néppártnak igaza van. A kormányhatalom előnyeit, a többség javait élvezni és egyben a kuruc dicsőséget hőrpenteni: kissé szerénytelen követelés. Ha ellenzékiek akartok lenni, akkor menjetek a sátron kívül, dideregni, Lengyel Zoltánnal és Bartha Ödönnel. Ha azonban a jó meleg tűzhelyet akarjátok, szolgáljátok is meg. S derüljön ki, hogy egy csöppet se vagytok negyvennyolcasabbak az udvar kedvenc pártjánál, a Bécshez hű néppártnál. Hát ez igaz; de a mód, a hogy a néppárt ezt követelte s az a tény, hogy a néppártnak ezt joga volt követelni: arra mutat, hogy a koalícióban a néppárt az ur, s hogy a függetlenségi párt a maga elhízott, lompos tehetetlenségében annak alárendelt, engedelmes szolgálja.

A szövetséget, amely a születésétől kezdve perverzus volt, a néppárt kitünően és céltudatosan használja a maga javára. A függetlenségi pártot teljesen megköttötte s azalatt maga fürgén és ravaszul él a szervezkedés teljes szabadságával. Ő maga szociális programot ad ki, új, tetszetős jelszavakkal édesgeti a népet magához, azalatt pedig el akarja vágni azokat a szálakat, amelyek a függetlenségi pártot a néphez fűzik. A néppárt tudja, hogy mit áldoz a függetlenségi párt, amikor a kabinetkérdés ostora alatt, gubbasztott fővel sorra megszavazza a kiegyezési javaslatokat; de ép azért akarja ezt az áldozatot, hogy a negyvennyolcasok népszerűségének hamvaiba a néppárt mag-

vait, megújulásának csemetéit lehessen elültetni.

Prüszkölhetnek, pattoghatnak, — most már hiába. Az előre megjövendőlt természetrajzi csoda menthetetlenül bekövetkezik: a kis hal meg fogja enni a nagy halat.

Az első szövegvonás.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Éczlöny távirati tudósítása. —

Budapest, november 5.

Ma van az első ötórás ülés — ami már senkit sem lep meg. Nyugodt, fásult mindeni.

Csak éppen a horvátok és nemzetiségek tájékán van némi mozgolódás. Kijelölik a napi szónokokat.

Ma Roics Milán kezdi meg a napot. Horvátul beszél és így a magyarok nem kommentálhatják glosszákkal a szónoklatát. Pedig bizonyára megtennék, mert ez a Roics volt az, aki horvát közoktatásügyi osztályfő korában becsukatta a magyar iskolákat.

A nemzetiségek S kicsák Ferencet küldték ki.

— Én — mondotta Szűcsák — a csernovai vérengzést fogom szóba hozni.

— Hát akkor jól vigyázz a nyelvedre! — figyelmeztették.

— Csak az igazat fogom mondani! — igéri Szűcsák.

Egy-két szó esik Polónyi Gézáról is.

— Mégis benn marad a pártban! — mondják.

— Benn hát, mert látta, hogy senki sem követné!

Bizony Polónyi hívei nem hemzsegnék.

Részletes tudósításunk:

Návay Lajos elnököl az ülésen. Bemutatja Kossuth Ferenc levelét, amelyben betegsége idejére helyettesítésével Szerényi államtitkárt bizza meg.

Wekerle Sándor miniszterelnök a beteg kereskedelmi miniszter nevében apró javaslatokat terjeszt be, a római postaszervezés becikelyezéséről és néhány vicinális vasutról.

Günther Antal igazságügyminiszter a bírák fizetésrendezésével kapcsolatban beterjeszti a bírói és ügyészi szervezet módosításáról szóló törvényjavaslatot.

Következik az indemnitás tárgyalása.

Roics Milán horvátul beszél a javaslat ellen. Első sorban a miniszterelnök beszédével foglalkozik, majd a költségvetés összeállítását kritizálja. A horvát koalíciós kormány rövid uralma alatt rend és béke uralkodott Horvátországban, de a vasutas javaslat ismét felkavarta a kedélyeket. Mint volt közoktatásügyi osztályfőnök, hazugságnak mondja azt az állítást, mintha a horvát kormány üldözte volna a magyar iskolákat. A volt horvát kormány csak a minden áron való magyarosításnak állított gátat. A kormány most nem kezeli őszintén a horvát kérdést, bizalommal nincs iránta, ezért a költségvetést nem fogadja el.

Kovács Ernő szerint első sorban azt kell megtudni, kik a barátaink Ausztriában. Ezért érdeklődött ő cseh és lengyel politikusok iránt. A lengyeleknél teljes politikai barátságot talált és azért szólal fel, hogy ezt a barátságot honorálja a költségvetést és az indemnitást elfogadja.

Lissavác Mladen horvátul beszél a javaslat ellen. Majd magyarul olvassa beszéde egy részét. Az unionisták is nagyon megváltoztak Horvátországban, megváltozott a helyzet is és e szempontból bírálja Wekerle miniszterelnök kijelentéseit. A szerb radikálisok mindenkor készek Magyarországgal tisztességes békét kötni, de Auszriával soha. (Helyeslés)

Elnök utólagosan rendreutasítja Lissavác Mladent, a horvát unionisták ellen használt kifejezéseiért.

Polit Mihály azért szólal fel, mert azt a beszédét, amelyre az előtte szóló hivatkozott és amelyet ő 1861-ben mondott, az előtte szóló félreértette. (Óriási derűtség.)

Közbeszólások: Eppen jókor! Negyvenhat év után!

Polit Mihály helyreigazítja negyvenhat évvel ezelőtt mondott szavai értelmét.

Magdics Péro horvát beszédet mond a javaslat ellen.

Szűcsák Ferenc nemzetiségi képviselő kijelenti, hogy a kormány iránt bizalommal nem viseltetik s az indemnitást nem szavazza meg. Elmondja, hogy a hazafiság örve alatt nagy visszaéléseket követnek el a nemzetiségek rovására. A közigazgatás odáig megy, hogy egy bank alapítását is meg akarja akadályozni egy eszevesztett szolgabíró.

Elnök a szónokot a kifejezésekért rendreutasítja.

szák a „komámasszony hol az olló” című szellemes játékot a gyermekekkel.

Este, mint minden idegen, a Boulevard des Italiensre mentem sétálni. Azt hittem, hogy a legtöbb kávéház Budapesten van, pedig ezen a köruton nemcsak aránylag, de aránytalanul is több kávéház van, mint Pesten. Noha hűvös az idő, a melegvérű párisiak kint ülnek a terraszon s onnan vizsgálják a nagyobb és kisebb rendű kokottokat. Ezek óriás kalapokat hordanak, melyek elől annyira fel vannak díszítve, hogyha valaki arra kíváncsi, tulajdonképp mi-ből készülnek ezek, hátulról kell, hogy négezze őket, ahol aztán annál laposabbak a kalapok.

A Boulevard des Capucins-en közvetlen mellettem automobilozott el a spanyol királyi pár. Határozott szerencsém van a királyokkal. Berlinben, Stuttgartban és Párisban ottlétem első napján találkoztam uralkodókkal. Ritka szerencsémű anarchista veszett el bennem és szinte kedvem volna megfizettetni őfelségeikkel, hogy nem az vagyok; hol volnának már ők — és hol volnék én?

Nagyon elbáméskodtam a „Matin” óriási épületén, mert valaki többször megszólított. Egy honfitárs volt, aki felsajnálta magát ciceronenak. Én biztosítottam arról, hogy már mindent láttam, s azonban ezt nem nézte ki belőlem, mert kijelentette, hogy azok egy fél

millió frank is kell. És, mennyire igaza volt!... Páris alapos megismeréséhez számomra három kellék szükséges: Ezekből itt van Páris, itt vagyok én, de hol van a félmillió frank?...

György.

Irta: Hunyady Sándor.

Egy óra múlva György mosolyogva, de kissé sápadtan felkelt az asztaltól. A szomszédja tudakozódott:

— Mindent elvesztettél? — kérdezte.

— Mindent! — felelte György és a térde egy kicsit, nagyon gyengén megremegett.

Ahogy kiment, kíváncsi és gyanakodó pillantások villantak felé. Ő nem is igen volt kétségbeesve, — noha a jövője felől még csak halvány sejtése sem volt — csupán úgy érezte, mintha egy súlyos, hideg, idegen test került volna a gyomrába. Szórakozottan sétált az előkelő klub egy keskeny, csak néhány abesszini mécsstől világított mellékfolyosóján.

Amikor a garderop előtt egy magas, császárszakállas, fekete ur — aki nyilván az extravaganciá kedvéért a gomblyukában egy teljes, kinyílt napraforgót hordott — a karjába kapaszkodott és beszélni kezdett.

— Igazán, kedves barátom, nagyon sajnálalak! Nem tudom mit tehetek érted?! Hanem ha te is akarod, bízd rám a végrendeletedet. Én szívesen, nagy örömmel elintézem az utolsó kívánságaidat és boldog leszek mindig, hogy ily nehéz órákban szolgálhatodra voltam!

— A végrendeletem!? — csodálkozott György, mert erre igazán nem gondolt. De azután észhez kapott.

— Hja persze a végrendeletem! Oh kérelek, nagyon szívesen, bocsáss meg ha farsz talak.

— Tehát meg kell halnom — gondolta — és erre eleinte könnyedén elborzadt, de később egészen megnyugodott. És a biliárd mellett már elmosolyogva nézett maga elé.

— Valóban, azt hiszem én is, hogy nincs más tenni valóm, mint...

Körülbötte a barátai a tagtársak elkülönözve álltak és inkább kíváncsian mint részvétellel néztek valaki, akinek a gyenge dereka most meghajlik az ő arbitrumuk, előítéletük alatt és elmegy finoman, diszkrétan, amint már az egy csinos, értelmes fiúhoz, egy klubemberhez illik.

György, ami kevés pénze még volt, — mert kölcsön most már nem kért — elosztogatta a pincérek, inasok közt és a magas, fekete gentlemannal ment haza.

A szállásán hamarosan elintézték a hátra maradó ügyeket. György meghagyta, hogy a butoraiért, ékszeriért befolyó pénzből néhány száz forintot kiadjanak a szeretőjének, mert az mégis lehetetlen, hogy a szőke kokott az ő vétkes könnyelműsége miatt kárt szenvedjen.

És amikor már azt is elmagyarázta, hogy az apró cecsebecsési közül mit kinek juttassanak, cigarettára gyújtott és végig feküdt a széles angol bőrdíványon.

A barátja elébe — a szőnyegre — térdelt,

Szkicsák Ferenc: A bankot titokban kellett bejegyeztetni, lopni kellett . . .

Felkiáltások: Már azt elhiszszük neked! (Nagy derűség.)

Szkicsák Ferenc: A közigazgatás olyan korrupt, hogy tanukat bérelnek fel ellene. (Nagy zaj.)

Elnök Szkicsákot *másodszor is rendreutasítja* és figyelmezteti, hogy ilyen kifejezéseket ne használjon.

Szkicsák Ferenc: A múlt esztendőben nyílt levelet adtam ki . . .

Farkasházy Zsigmond: Mi közünk hozzá?

Szkicsák Ferenc: De ahhoz van köze az igazságügyminiszter urnak, hogy a nyílt levelet elkobozták.

Günther Antal igazságügyminiszter: Bizony Isten jól tették!

Szkicsák Ferenc a kerületében uralkodó közigazgatási állapotokról beszél és konstatálja, hogy a közigazgatás rossz, lelketlen . . .

Elnök: Minthogy már háromszor figyelmeztettem a képviselő urat, ezen kifejezés miatt *meg vonom tőle a szót!* (Nagy zaj.)

Felkiáltások a függetlenségi pártan: *Gazság, ami! a nemzetiségiek művelnek!*

Farkasházy Zsigmond: Ezért nem lehet valakitől megvonni a szót, mondanak ilyet a függetlenségi pártiak is! (Nagy zaj a nemzetiségiek és a függetlenségi pártjain)

Ezután Vrbanić Ferenc horvát képviselő beszélt horvát nyelven az indemnitás ellen, mire az ülés véget ért.

Két asszony regénye.

Bonyodalmas kettős házasság.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, november 5.

Részkívül érdekes, szövevényes házassági história folyik már évek óta a nagyváradai és biharmegyei hatóságok különböző fórumai előtt. Egy falusi gazdaember tulságosan hevülő szívének története ez: vidám is, szomorú is, a hogy az ember mérlegelni akarja. Annyi bizonyos, hogy nemcsak a regény hőseinek okozott már sok fejtörést, hanem az egyszerű anyakönyvvezetőtől kezdve egészen az igazságügyi miniszterig bonyolították, oldozgatták és kötögették ennek a romantikus bűnügyi esetnek a szálait.

kigomboltatta a frakkját, még a plasironját is és úgy kopogtatva kereste György szívére, mert a két híres lövő, aki husz lépésről halálbiztosan eltalálja a maga emberét, nem tudta, hogy vajon ama híres és fontos szerv hol, melyik borda mögött rejtőzik?

— Kérlek, vedd le az inged, így nem férek jól hozzád! — szólott és György derékig meztelenre vetkezett. De még így is a bizonytalanságban tapogatózott a kopácsoló ur.

— Nem! Nem! Így nem lehet, azt biztosan kell tudnunk, hol van, én nem akarok kontrá munkát végezni! — tiltakozott György. — De hát mit tegyünk?! Ha legalább lexikonod volna, abban megnézhetnénk!

— Lexikonom, az nincs! Hanem egyszer egy orvos barátom itt hagyott egy olyan könyvet, abban — úgy hiszem — meg van.

Az anatómiáról szóló, nagy barna kötet csakhamar előkerült és egy lapon végre ráakadtak a keresett rajza. Egy ember mellét ábrázolta az, amelynek felületén vékony, szaggatott vonalakkal voltak feltüntetve a belső szervek helyei.

György izgatottan fölbe hajlott és számolt:

— Egy, kettő . . . Itt itt az ötödik borda alatt van!

— Igen, ott! — mondta a barátja és György mellére, éppen azon a helyen egy kis keresztet rajzolt — hogy el ne tévedsz! — magyarázta.

— Aztán elbucsztak, igazán szépen, melegen és az ajtóban még meg is csókolták egymást.

(A két feleség.)

A különös házassági történetnek a hőseit Huszár Jánosnak hívják. Évekkel ezelőtt még a csongrádmegyei Derékegyháza községben lakott. Volt neki némi kis földje, azon dolgozott, gazdálkodott teljes megelégedettségben. Feleségével: Vidai Juliánával is egyetértő házasságban élt addig, amíg — hol, hol nem — meg nem ismerkedett egy fiatal biharmegyei paraszt leánnyal: Handák Veronkával. Ez az ismerkedés kizökkentette Huszár János életét a rendes kerékvágásból. A leány szülei Gyapjun laktak — oda látogatott el a szerelmes férfit sűrű egymásutánban. A sok vizitnek az lett a vége, hogy megkérte a leány kezét. Egyet azonban elhallgatott az udvarló donzsuan, azt, hogy neki otthon Derékegyháza már van hitese felesége.

Titokban azután megindította első felesége ellen a válópört a nagyváradai törvényszéken. Beadta a keresetet; ennek alapján a bírói eljárás annak rendje és módja szerint megkezdődött. Huszár János azonban nem akart várni addig, amíg véglegesen elválasztják első feleségétől. Otthon a vagyonkáját eladta, vett magának új földet a biharmegyei Bikács községben s oda magával vitte Handák Veronkát. A leánynak még mindig azt vallotta be, hogy nőtlén és soha nem is volt felesége. 1904. év október másodikán be is állították Kántor Endre állami anyakönyvvezetőhöz és törvényes házasságra léptek. A férj az anyakönyvvezető előtt is-nőtlennek mondta magát.

Huszár Jánosnak tehát ekkor két felesége volt. A régi asszony, akit Derékegyháza hagyott s az új asszony, akivel Bikácsra élt az édes mézesheteket.

(Kiderül a bigámia.)

Kerek egy esztendeig éltek együtt az új házastársak Bikácsra, mikor a nagyváradai törvényszék Huszár Jánost elválasztotta első feleségétől. A válás azonban még akkor sem volt jogerős, mert a válópereknek meg kell járni hivatalból az igazságszolgáltatás mind a három fórumát. Ez még nem is lett volna baj. A felleg akkor gyülekezett Huszár János feje fölött, mikor Kántor Endre bikácsi jegyző és anyakönyvvezető valami ügyes-bajos dolog miatt a férj után Szegeden kérezősködött. Leküldték neki Huszár János erkölcsi bizonyítványát s abban nagy meglepetésére kellett olvasnia, hogy az ő embere nős. A felfedezésről a jegyző azonnal értesítette a nagyváradai ügyészséget, amely Huszár János ellen bigámia miatt megindította a bűnügyi eljárást. A tárgyalást ez év június 12-én tartották meg. Huszár János azzal védekezett, hogy az ő eszejárása szerint első nejét már akkor nem tekinthette feleségének, amikor beadta a válópört. A törvényszék mindamellett kimondta a bűnösséget és Huszár Jánost elítélte 14 napi fogságra.

Hiába szerette egymást az új pár, hiába pecsételte meg frigyüket az anyakönyvvezető, az ügyészség szemében ők nem lehettek hitestársak. Huszár Jánosnak addig, míg első feleségével törvényesen egybe volt kapcsolva, nem lett volna szabad másodszor megnősülni. Második házassága jogilag érvénytelen.

(A második válópör.)

Tulajdonképpen azonban az ügyészség még nem tudta, hogy a szerencsétlen Huszár Jánossal mit csináljon. Ilyen eset még nem fordult elő soha. Valaki el van választva az első feleségétől — mert a Kuria időközben kimondta a válást, — megesküdött a második feleségével, — de jogilag még sem lehet övé sem az első asszony, sem a második asszony. Baróthy Pál kir. alügyésznek — aki ennek az esetnek a referense még ma is — az volt a véleménye,

hogy Huszár János második házasságát fel kell bontani s amikor felbontották, esküdjének meg újra. Más jogászok azonban úgy vélekedtek, hogy ez felesleges eljárás. A második házasság érvénytelen — ez bizonyos. Ugy kell tehát segíteni a dolgon, hogy Huszár János és Handák Veronka nélkül, hogy a frigyüket felbontánák, esküdjének meg még egyszer.

Az ügyészség ebben a nehéz kérdésben nem akart egymaga intézkedni. Ezért tanácsot kért az igazságügyi minisztertől. Mit csináljanak? Az igazságügyi miniszternek az volt a felfogása az ügyészséghez küldött válaszában, hogy hívja fel az ügyészség a házasságokat és szólítsák fel arra, hogy esküdjének meg még egyszer. Ha erre nem hajlandók, akkor fel kell bontani a második házasságot is. A feleket tehát felcitolták október 19-én az ügyészséghez. Ott Baróthy Pál előadta nekik a miniszter üzenetét. Huszár János minden ellenkezés nélkül kijelentette, hogy — miért ne? — ő megesküszik másodszor is, csak hogy már egyszer ha házas ember, hát csakugyan legyen házas ember.

Haza is ment. Jelentkezett Kalmár Endre anyakönyvvezetőnél. Megesküsznek ismét! Az Isten szent szerelmére, — vessenek véget ennek a herce hurcának.

Dehogy vetettek véget! Az anyakönyvvezető arra az álláspontra helyezkedett, hogy akiket ő már egyszer megesküdtetett, azt másodszor meg nem esküdtetheti! Ugyanazt a házasságot kétszer megkötni nem lehet! Hogy mit mond az igazságügyi miniszter, ahhoz neki semmi köze!

Itt tart ma ez a házassági kálvária. Huszár Jánosnak néhány nap múlva vissza kell jönnie Baróthy Pál kir. alügyészhez és be kell mutatnia az új házasságkötési levelet. Ilyet azonban az anyakönyvvezető nem adott. Huszár János tehát hiába fogja mondani, hogy három év óta boldog házasságban él a második feleségével, — az ügyészség megindítja ellenük a válópört.

És Huszár Jánosnak — ki kettős házasságért még fogságot is ült — annyi viszontagság után nem lesz rövid idő múlva egy felesége sem!

Szerelem és revolver.

A megdörgált esküdtek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 5.

A mai esküdtszéki tárgyalásnak már a kezdetén érdekes pikantériával szolgált Köller János elnök, aki azzal kezdte meg a tárgyalást, hogy pontosabb megjelenésre szólította fel az esküdteket, kik szállingózva, egyenkint és persze későn érkeztek, ugyszólván valamennyien. Legutolsónak jött a tolmács, aki nélkül a tárgyalást semmi esetre se lehetett volna megkezdeni, egy magyarul nem tudó román atyafinak gyilkossági kísérletéről lévén szó. A tárgyalás lefolyásáról, mely újabb megdörgálást teremt az esküdtek számára, tudósítónk a következőket jelenti:

Az aradi királyi törvényszék, mint esküdtszéki bíróság ítélkezett ma délután *Halmassán* György bűnpörében, ki ellen szándékos emberölési kísérlet címen emelt vádat a közvédlő.

A jóképű, bejedit, hatvanévesnek látszó — pedig csak negyvenhét éves, — ünnepi ruhába öltözött vádlott látszólagos egykedvűséggel hallgatta a vád és védőbeszédet, mikből egy szót sem értett. Az öreg legény esze bizonyára most is az asszonyon járt, ki őt ime a vádlottak padjára juttatta. Ugy történt a dolog, hogy ez év május 31-én *Halmassán* György, — a vád-

lott. — Övegy Klein Mózesné korcsmájában Krokán összetalálkozott régi ellenségével Muszta Militarral, ki elhódította tőle Serb Juszánát, az ő régi szerelmét. A csábító békéltetni próbálta a kardoskodó öregot és asztalához invitálta, hogy megittassa pálinkával. De az öreg büszkén visszavágott:

— Most nem iszom, mert nincs pénz nálam; de mindjárt hozok s te is befejezed még az éjjel szegény életedet.

Ezzel elment, de nemsokára visszatért és letelepedett Muszta asztalához. A veszekedés nemsokára újból elkezdődött, persze az asszonyért s a végén oly hevessé vált, hogy Halmazzán előrántotta revolverét és rálőtt szerelmese elcsábítójára. A golyó szerencsére nem talált s vagy harminc centiméterrel Muszta feje felett ütődött a falba és szétlapulva esett a földre.

Az esküdtek rövid tanácskozás után visszatértek írott verdiktjükkel, melyet ifj. Kristyóry János esküdt-főnök nyújtott át az elnököknek, rövidesen közzétette, hogy a fogalmazvány fogytékos, mert az egyik kérdés alól hiányzik az aláírás. A hiba folytán az elnök az esküdteket újabb, kimerítő oktatás után vissza küldte tanácskozástermükbe, hol a hibát kireparálták.

Az esküdtek bünszék mondták ki a vádlottat az erős felindulásban elkövetett gyilkosság kísérletében s a bíróság ezalapon hat havi börtönnel és három évi hivatalvesztéssel sújtotta Halmazzán Györgyöt. Kovács József ügyész, a közbíró, megnyugodott az ítéletben. Halmazzán ügyvédje semmisségi panaszt jelentett be.

A lippai véres szüret.

Küldöttség a román püspöknél.

Függeszék föl az esperest.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 5.

Az a tragikus eset, amely a múlt hó 11 én éjjel a lippai szállók mellett történt, most szenzációs fordulathoz ért. Ismeretes dolog, hogy Patics Gyula lippai görög keleti román tanító feleségét revolverrel életveszélyesen megsebesítették s a fiatal asszony néhány nap múlva meg is halt. A lövések Hamsea Vojk lippai görög keleti román esperes szállójában hangzottak el. Az esperes ugyanis szüreti szokás szerint háromszor a levegőbe lőtt, de a vizsgálat során tagadta, hogy az ő fegyvere okozta a fiatal asszony halálát. A vizsgálat ez alapon gondatlanságból okozott emberölés miatt ismeretlen tettes ellen folyik.

Ma délben egy lippaiakból álló küldöttség kereste fel Papp I. János aradi görög keleti román püspököt ez ügyben. A küldöttség vezetője Halik Aurél dr. volt. Halik dr. beszédet intézett a püspökhöz és a felizgatott lippai hívek nevében a püspök közbelépését kérte. Előadta, hogy az esperes a konzisztorium enyhe eljárása folytán betegséget színtel s így zárkózik el a vizsgálat elől, de egyházi funkcióit elvégzi, a lakossággal és a hívekkel érintkezik, az aktákat elintézi, sőt bankjában, a Lipovana-ban az igazgatói teendőket is ellátja. Ecsételte a népnek a történeteken és az esperes eljárásán való felháborodását és kérte a püspököt, hogy Hamseát állásától függesse föl és helyettesítendően ki, hogy a hívek és a templom az esperes hatalmi körétől elvonassék.

A püspök barátságosan fogadta a küldöttséget, kijelentette, hogy az ügyet megvizsgálja

és az egyház érdekei szellemében fog cselekedni.

Hamsea Vojk esperes fivére Hamsea Ágost arkanandrita és bodrogi zárdafőnöknek, aki több ízben az aradi egyházmegyének püspökjelöltje volt. Ekkor az esperes nagy agtációt fejtett ki fivére megválasztása érdekében. Sokan az esperes felfüggesztésére irányuló mozgalmat is arra az ellenszenvre vezetik vissza, amely a püspökválasztás idejéből az ellenpárt részéről vele szemben megnyilvánult. Az is oka lehet a lippaiak agresszivitásának, hogy Hamsea nem tartozik a tulzó románok közé, mert a nemzetiségi kérdésekben mindig mérsékelt álláspontra helyezkedett. A temesmezei bizottsági tagválasztásokra is ellenezte a nemzetiségi jelöltek fellépését s a románok mind eddig nem is tudtak a megyebizottságba bejutni. Most, hogy Hamsea a sajnálatos baleset óta a közéleti szerepléstől visszavonult, lépnek a nemzetiségi Lippán akcióba és jelölő gyűlést is akartak tartani, amely azonban érdeklődés hiányában meghiúsult.

Az öngyilkos ügyvéd.

Az utolsó levél.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, november 5.

Mult számunkban megemlékeztünk Weisz Bernát temesvári ügyvéd öngyilkosságáról. Az öngyilkos tettének okát a következő levélben magyarázza meg:

— Öngyilkos lettem! Gyalulatlan korporsóban, felboncolatlanul vigyetek ki a temetőbe és temetés nélkül tegyetek jeltelen sírgödörbe. Egész életemben mindenkiel csak jót tettem és most meghalok mint váltóhamisió és sikkasztó.

Erzsikém légy erős.

Csókol mindnyájatokat.

Bernát.

Ezeket írta utolsó levelében erőteljes, határozott betűvel az öngyilkos Ugy látszik, erős eltkétséggel ment a halálba. Derék, ki való férfi volt egészen élete derekáig. A végén aztán bünt követett el és nem tudta a következményeket elviselni. Azt beszélük, hogy vagyonát tőzsdén vesztette el s hogy valamilyen mégis helyreállítsa vagyoni helyzetét, állítólag váltókat hamisított több kollegája nevére s ezeket temesvári pénzügyezeteknél számitoltatta le. A sikkasztásokat, amelyekre levelében céloz, valószínűleg a temesvári Párisi Nagy Áruház csődtömegének a terhére követte el. Ennek a csődtömegnek helyettes tömeg gondnoka volt.

Weisz Bernát halálát három gyermeke siratja és második neje, akit csak nemrég tett törvényes hitvesévé. Első házasságából tizennégy éves Erzsike nevű leánya, második házasságából egy négy és egy hat éves gyermeke volt.

Az öngyilkos halálát még tragikusabbá teszi az a körülmény, hogy második feleségével csupán néhány hónapja esküdött meg.

Weisz Bernát ugyanis, amikor Temesvárra ment, megismerkedett egy törvényszéki irnok feleségével, akivel kilenc évig folytatott benső barátságot. Két esztendeje halt meg az ügyvéd neje, rögtön azután barátnője is megindította a válópert férje ellen. A válópert Weisz Bernátra bízta. A pör kedvező befejeztével az asszony rögtön nőül ment ügyvédjéhez és magával vitte két gyermekét is, akikre nézve Weisz már megindította az eljárást, hogy a magának deklarálhassa őket. Ez az eljárás azonban a hirtelen és megdöbbentő haláleset miatt most félben maradt.

Körözött hamiskártyás.

A főhadnagy váltója.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 5.

A napokban kimerítően megirtuk lapunkban egy nagyváradi ügyvéd esetét, ki elmondta az aradi rendőrségen, hogy egy vele utazott uriemberrel a vonatban kártyázott s az őt minden pénzből kifosztotta. Az volt a gyanuja, hogy az illető hamisan játszott. A rendőrségnek sikerült a hamis kártyázással meggyanusított embert Krecs Lajos utazó személyében előállítani, kitől elvették a nála lévő, papirokkal telt táskáját, avval a meghagyással, hogy másnap újra jelentkezék kihallgatás végett. Krecs, amint az feltételezhető volt, másnap nem jelentkezett a rendőrségen. Három nappal a fent elmondottak után tudomására jutott a rendőrségnek, hogy a keresett hamiskártyás el akar utazni, amit már nem lehetett megakadályozni, s a sipista szökése sikerült is.

Ma aztán levél érkezett az aradi rendőrségre egy közeli katonai állomás gyalogos tisztjétől, egy főhadnagytól, ki olvasta híradásunkat és sietett közölni a rendőrséggel, hogy őt is kifosztotta — valószínűleg Krecs Lajos, ugyancsak a vonaton. Mert nem volt elég pénz nála — ugymond a levélró — hatszáz koronás váltót is adott át a hamis kártyásnak. A váltó néhány nap múlva lejár. Ezért kérte az illető katonatiszt, hogy a rendőrség nézze át a hamis kártyástól elvett papirokat, hogy megállapítsa, nincsen-e azok között az ő váltója is. A papirokat rögtön átvizsgálták újból, de a katonatiszt váltójának nem akadt nyoma se azok között ellenben a széleskörű nyomozás megállapította, hogy Krecs hivatásszerűen üzte Aradon és a környéken, különösen a vonaton, a hamis kártyázást, sőt elment messzebbre is, így elvezetnek a nyomozás szálai Temesvárra, Szegedre, Nagyváradra és Kolozsvárra. A kártyacsáló kétségkívül számos embert fosztott ki hasonló módon, de azok valószínűleg szégyeltek ellene feljelentést tenni, ami által elárulták volna szenvedélyüket, melynek nem tudtak ellentállni, amikor leültek kártyázni egy előttük ismeretlen emberrel. Krecs Lajost most az egész országban körözik.

A makacs Potocnyák.

Konfliktus a Házzal.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, november 5.

A képviselőház tudvalevőleg arra kötelezte Potocnyák horvát képviselőt, aki még az első horvát obstrukció idején megsértette az elnököt, hogy kövesse meg a Házat. Potocnyák azonban nem mutatott erre semmi hajlandóságot, sőt egyenesen megtagadta az engedelmességet, ami azt vonta maga után, hogy a horvát képviselő ügye a vele szemben követendő eljárás megállapítása céljából ismét a mentelmi bizottság elé került. Potocnyák azonban nem hajlandó a bizottság elé állani.

Az érdekes konfliktusról budapesti tudósítónk a következőket jelenti:

Az országgyűlés mentelmi bizottsága holnap fogja a Potocnyák-ügyet tárgyalni. Potocnyák képviselő, akit a bizottság elnöke felkért, hogy az ülésen résztvegyen, visszautasította a meghívást és a bizottság elnökéhez a következő levelet intézte:

Igazolom a mentelmi bizottság e hó 6-iki ülésére szóló meghívó vételét. Mint horvát képviselő, a magyar képviselőházban erre a következőkben válaszolok:

A horvát országgyűlés delegációja a közös országgyűlésen a horvát királyság és a magyar királyság paritását tételezi fel. A horvát delegáció, tekintet nélkül tagjainak számára, a magyar országgyűléssel úgy áll szemben, mint egy egység a másikkal. Mindketten együtt képezik a közös magyar-horvát országgyűlést. Ugy, amint a magyar parlament a magyar királyság szuverenitását jelképezi, úgy a horvát országgyűlés viselője és reprezentánsa a horvát királyság szuverenitásának. A közös országgyűlésen mint a horvát királyság szuverenitásának reprezentánsa és viselője, a horvát delegáció tekintendő, amelynek közreműködésével válik a közös országgyűlés a magyar-horvát államegység szuverenitásának reprezentánsává.

Ebből következik, hogy a közös országgyűlésre kiküldött horvát delegátusokra nézve nem szükséges az országgyűlés igazolása, amely csak tudomásul veheti a közös országgyűlésre kiküldendő horvát delegátusok megválasztásáról szóló közlést. Sem a közös országgyűlést, sem valamely bizottságot nem illet meg a horvát delegátusok mandátumvizsgálatának vagy igazolásának joga. A horvát delegátusok immunitása a horvát királyság alkotmányától következik és nyeri jogosultságát és nincsen semmi közössége a közös országgyűléssel, amelynek ennél fogva nem áll jogában egy horvát képviselő megrendszabályozása. A közös országgyűlés nem igazolhat és ennél fogva nem is rendszabályozhat; míg a magyar képviselők a magyar országgyűlés parlamenti illetékessége alá tartoznak, ez a horvát delegátusok esetében nem áll.

Ennek értelmében a t. mentelmi bizottságot sem illeti meg az a jog, hogy a horvát képviselőket érintőleg javaslatokat tegyen, vagy azokat maga elé idézze. A magyar választási kerületek képviselőiből alakult egyetlen bizottság sem, tehát a t. mentelmi bizottság sem lehet a szövetséges királyság delegátusai fölé helyezve. Ha a meghívásnak eleget tennék és alá kívánám magamat vetni a t. mentelmi bizottságnak, úgy veszélyes és végzetlen precedenst teremtenék és magam is büntetés vonnék háám, Horvátország szuverén joga ellen intézett mérelyletnek. Ennek alapján van szerencsém az igen t. elnökségnek kiváló tiszteletem kifejezése mellett kijelentem, hogy a t. mentelmi bizottság megidézésének nem felelhetek meg.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Szerda: *Mics báró*, vígjáték. Bemutató előadás. (Bérlés A.)
Csütörtök: *Mics báró*, vígjáték. (Bérlés B.)
Péntek: *Ernáni*, opera. (Bérlés C.)
Szombat: *A bolond*, operette. (Bérlés A.)
Vasárnap: Délután: *Rab Mátyas*, operette. Este: *A bolond*, operette. (Bérlés B.)

A Kölcsey-egylet felolvasó ülése.

Arad, november 5.

A Kölcsey egyesület az idén eleven erővel indítja meg felolvasásait. Ma délután öt órakor volt az első felolvasó ülés, amely minden tekintetben sikerült. A közönség, amelynek sorában főleg a hölgyek voltak nagyszámmal képviselve, zsufolásig megtöltötte a város háza nagytermét és mindvégig feszült érdeklődéssel kísérte a pompás előadásokat. A változatos és tartalmas műsoru felolvasó ülést *Krenner* Miklós dr., a Kölcsey-egyesület alelnöke nyitotta meg. A tetszéssel fogadott beszéd után első-

tétítették a termet és kezdetét vette *Wagner* János tanárnak vetített képekkel és rajzokkal illusztrált, a növények szerelmét tárgyaló, széleskörű természettudományi ismeretekre és alapos készütségre valló előadása, amely több mint egy óráig szórakoztatta és oktatta a közönséget. A pompás hangsúlyozásban tartott előadással *Wagner* János nagy tetszést ért el, aminek élénk bizonyosága volt a sűrűn felhangzó taps. Majd *Somogyi* Gyula dr. olvasott fel néhány igazán bájos, figyelemreméltó költeményt, amelyeknek szatirikus és humoros részeit nagy derűtséggel, élénk tetszés honorálta. Ám a felolvasó ülés kluja, *Marsits* Róza urhölgynek, a temesvári felsőbb leányiskola igazgatónőjének „A gyermek” című felolvasása volt, amelyben az illusztris felolvasónő tudományos alapon, széles látókörrel, de mindazonáltal könnyen érthető előadásban tárgyalta a gyermeknevelése körüli érdekes kérdéseket. A pompás, nagy elmeíre valló felolvasás hatalmas sikerrel járt, annál is inkább, mert *Marsits* Róza urhölgy Aradon is működött és a felolvasást élvező közönség soraiban számos tanítványa foglalt helyet, akiket kellemes emlékek fűznek a kiváló tanárnőhöz. *Marsits* Róza urhölgy tiszteletére ma este a Fehér Kereszt gyémánttermében kedélyes estély volt, amely kitűnő hangulatban folyt le.

* *Aida*. Az aradi színház opera-ensembleja lázas erővel készül most *Verdi* nagy operájának, az *Aida*-nak az előadására. A halhatatlan zeneköltőnek legmaradandóbb becsü alkotása ez az opera, amelyben nemesen egészítik ki egymást a régi olasz iskola tradíciói *Wagner* új és forradalmi törekvéseivel. Az *Aida* ban lépett fel tudvalevőleg *Caruso* is budapesti vendégszereplése alkalmával és *Radamest* énekelte, melyet legkitűnőbb szerepének tart a híres tenorista. Az aradi előadáson *Radamest Ferrari* lovag fogja énekelni, aki lelkes ambícióval készül erre az alakításra. *Aidát* *Wlassák* Vilma, a színház koloratur primadonnája énekl, *Amerist* pedig a budapesti Opera kiváló művésznője, *Fodorné* Aranka asszony, aki tudvalevőleg aliandó vendégül szerződött *Szendrey*hez. A színházi próbák már megkezdődtek a dalműből s nap-nap után folynak. Az *Aida* előadása előreláthatólag eseménye lesz nemcsak az aradi színháznak, hanem az egész vidéki színészetnek, mert vidéken *Kolozsvárt* kivéve, még nem adták elő. Az operát legközelebb már műsorra tűzik.

* *A szerdai premiér*. Ritka érdeklődéssel tekint a közönség a *Mics báró* hoinapi bemutatója elé. *Zboray* Aladárt, mint író, már közelebről is ismeri Arad irodalmi közönsége; mintegy három évvel ezelőtt olvasott föl egy bájos novellát a Kölcsey egyesület irodalmi szakosztályának zsuján. Ebben a darabjában is ugyanannak a melegszívű, talentumos poétának bizonyul *Zboray*, mint elbeszélő munkáiban s így remélhető, hogy ezuttal is sikert fog aratni. A hoinapi premiéren a főbb szerepeket *Harmat* Józsa, *Kőrössi* Juci, *Szilágyi* Berta, *Hort*, *Márházi*, *Várnai* és *Kulcsár* játssza.

* *A filharmónikusok hangversenye*. Az első filharmóniai hangverseny iránt máris széleskörű érdeklődés nyilvánul meg. A filharmóniai egyesület a koncertek nagy törzsközönségének kényelmét szem előtt tartva intézkedik aszíránt, hogy a jegyárutó-cégnél mind a négy hangversenyre egyszerre és előre legyenek lefoglalhatók a kívánt helyek. A jegyek árai azonban csak hangversenyenként fizetendők. Több oldalról megnyilatkozó kívánságnak eleget téve, ezen újítással elérni véli azt, hogy a törzsközönség mind a négy hangversenyen megszokott helyét foglalhatja el. A műsort már a falragaszok is hirdetik. A műsort akként állították össze,

hogy a zenekedvelő közönség szélesebb rétegében is tetszésre találjon s így minél több hívet szerezzenek a komoly nívón álló zenekari hangversenyeknek. A hangverseny most vasárnap lesz.

* *Ernáni*. *Verdi* operája, az *Ernáni*, pénteken immár másodszor kerül színre ebben a szezonban. A népszerű muzsika mit sem vesztett varázserejéből s az aradi közönség mindig különös rokonszennvel adózott *Verdi* géniuszának. *Ernánit* ezuttal is *Ferrari* lovag énekl s kivüle résztvesznek az előadásban az összes ismert jó erők.

A néppárt robbant.

A koalíció egysége.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, november 5.

A koalícióban duló egyetértés most, hogy a kiegyezés kérdése alaposan veszélyezteteti a javaslat megszavazóinak népszerűségét, — egyre határozottabb formában mutatkozik. Természetes, hogy ismét a néppárt az, amely fegyverbaráti szeretete jeléül aknát akar ásni a függetlenségi párt alá, hogy ezzel is nyilvánvalóvá tegye azt a tendenciát, amely a néppárti képviselők működésében már régóta mutatkozik: hogy tudniillik a függetlenségi párt rovására népszerűvé tegyék a fekete párt elveit s hazafiaknak tüntessék fel magukat, a legnemzetközibb klerikalizmus katonáit. Ezuttal a kiegyezés és kvótaemeléss megszavazásának pártkérdéssé tétele az ütköző pont. És el kell ismerni, hogy a néppárt ismét jól választotta meg az alkalmat a robbantásra.

Budapesti tudósítónk jelenti:

Wekerle Sándor miniszterelnök a hét végén Bécsbe utazik és a királynak a folyó ügyekről jelentést tesz.

*

Élénk diszkusszió tárgyát képezte ma a képviselőház folyosóján a néppárt bizalmas értekezletéről kiszivárgott az a hír, hogy a néppárt csak azon esetben szavazza meg a kiegyezési javaslatokat, ha a függetlenségi párt annak megszavazását pártkérdéssé teszi. Egy függetlenségi pártból álló nagyobb csoporthoz odalépett *Hencz* Károly és azt mondotta, hogy a néppárt követelni fogja a kiegyezés dolgában a pártkérdés felvetését, mert úgy tudja, hogy nem akarják a pártkérdést felvetni.

Csizmazia Endre: A logika az, hogy aki nem szavazza meg a kiegyezést és nincs bizalommal a kormány iránt, lépjen ki a pártból.

Barabás Béla: Én, ha nem teszük is pártkérdéssé, bent leszek a teremben és meg fogom szavazni a kiegyezést is, a kvótaemelést is.

Hencz Károly: Ha nálatok negyvennyolcasoknál nem vetik fel a pártkérdést, nem vetik fel nálunk sem. Tessék mindenkinek egyenlően mérni!

Eppen *Hencz*nek ezen, izgatott hangon elmondott szavai után érkezett a csoporthoz *Wekerle* Sándor miniszterelnök *Szterényi* kereskedelemügyi államtitkárral.

Szokolay Tamás függetlenségi párti képviselő így szólt a miniszterelnökhöz:

— A néppárt remonsztrál, én azonban neked, kegyelmes uram, megszavazom a kiegyezést, a kvótaemelést, mindent megszavazok.

Nagy volt a függetlenségi felháborodása a néppárt határozata miatt, de később a néppárt részéről határozottan kijelentették, hogy e kérdéssel ilyen alakban a pártértekezlet egyáltalán nem foglalkozott.

*

Budapesti tudósítónk jelenti: A horvátok bevallása szerint az indemnitás vitája során még öt-hat horvát képviselő fog felszólalni. Valószínű tehát, hogy a felhatalmazási javaslat tárgyalását még e héten befejezik.

*

Nikolits Vladimir, volt bán helyettes ma Budapesten járt és tárgyalt a horvát koalíció tagjaival a kormány és Rakodczay Sándor horvát bán politikájával szemben tanusítandó egyöntetű eljárás céljából.

*

A függetlenségi párt türelmetlenül várja Kossuth Ferenc felgyógyulását, mert az ő jelenlétében akarja megtartani a párt azon nagy értekezletét, amelyen a kiegyezősséggel és a bankkérdéssel szándékoznak véglegesen foglalkozni. Valószínű, hogy Kossuth Ferenc e hó 10-én bemegy a Házba és beszédet fog tartani, amelyben a horvátokat és a nemzetiségieket az obstrukció abban hagyására inti és bejelenti, hogy a nemzetiségiek ellenállása esetén kénytelen lesz a házszabályok teljes szigorát velök alkalmazásba vétetni. Kossuth szerint ez nem jelenti a klotürt, csak azt, hogy az elnök a kezében levő eszközökkel élni fog.

*

A függetlenségi párt nagyban készülődik vezérének, Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter 66-ik születésnapjának megünneplésére, amely november 16-án lesz. A függetlenségi párt e napon küldöttségileg fogja Kossuthot felkeresni s a párt nevében valószínűleg Thaly Kálmán üdvözlő beszédet intéz hozzá. Este banket lesz a kereskedelemügyi miniszter tiszteletére.

Bocu Szevér hazajön.

Le akarják tartóztatni.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 5.

Körülbelül egy hónapja megirtuk, hogy az aradi *Tribuna* volt szerkesztője, Bocu Szevér kivándorolt, mert a nyakába akasztott politikai jellegű sajtóperek miatt családja nem engedte Sínaiából visszatérni. E cikkünkre vonatkozólag ma magától Bocu Szevértől kaptunk igen érdekes levelet, amely így hangzik:

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Most kapom meg itten f. é. okt. hó 3-án kelt b. számukat, amelyben csekély személyemmel foglalkozván, azt méltóztatik írni, hogy én kivándorolni készülök, mert a nagyváradi törvényszékei sajtóperek vannak ellenem folyamaiban s a családom, — ezektől való féltében — nem enged haza.

Információjuk, kedves kartárs ur, léves s ezt kérem b. lapjában ki is igazítani, amennyiben nekem eszem ágában sem volt és nincsen, ott hagyni hazámat. Az igaz, hogy a tulbulzóságáról nevezetes nagyváradi ügyezőség jóvoltából sajtóeljárás folyik ellenem, de ez legfeljebb egy okkal több hogy ott álljam helyemet. Az is igaz, hogy jelenleg a nagyváradi törvényszék egy képtelen határozata következté-

ben, akarva nem akarva itt rekedem, remélem azonban, hogy ezen akadály a napokban el lesz hárítva és hazakerülhetek. Az történt ugyanis, hogy a nagyváradi törvényszék távollétem alatt egy sajtóügyben főárgyalást tűzött ki s miután én arra — semmi tudomásom sem lévén róla, közben meg is betegedvén — meg nem jelentem, *elrendelte a körözésemet és letartóztatásmat.* Ügyvédem utján nyomban megkerestem a törvényszéket ezen határozot visszavonására, igazolva orvos által bukaresti nagykövetségünk utján, hogy négy héig az ágyat kellett őriznem s hogy kész vagyok önként jelenkezni — a törvényszékek azonban, úgy látszik, nem nagyon sürgős a dolog. A számkivetésem tehát még mindig tart, mert egy számkivetés féle ez az állapot, remélem azonban már nem sokáig tart.

Pár nap múlva vagy vissza lesz vonva a nagyváradi törvényszék határozata vagy nem, *inaiulok haza*, utóbbi esetben azonban stilszerűen, izgalóhoz méltóan kísérettel érkeznek haza ugyan, de nem a szűkebb hazámba, Aradra, hanem a nagyváradi törvényszék börtönébe. Öszinte igaz tiszteletem nyilvánításával vagyok hiva

Sinaia, 1907. november hó 1 én

Bocu Szevér.

Az aradi románság bizonyára örömmel veszi tudomásul Bocu Szevér hazatérését. A letartóztatás pedig aligha fog bekövetkezni, amiről a magyar bíróságok méltányossága eleve is kezekedik az elkeseredett szerkesztőnek.

A főherceg szerelme.

Idillek az erdőben.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, november 5.

Érdekes szerelmi történetnek volt színhelye az elmúlt nyáron Karlsbad. A romantika, amely egyaránt beférkőzik az arisztokrácia és a polgári elem szűrése, egyhangú életébe, megzarta egy, a fürdőhelyen leányával együtt nyaraló főherceg szívét is. A főherceg beleszeretett egy ragyogó szépégű magyar hölgybe, aki minden szabadidejét vele töltötte. Leánya azonban egy ízben észrevette a gyengéd viszonyt, mely a főherceget a magyar nőhöz fűzi, erőlyesen közbelépett és valósággal megszoktette apját a fürdőhelyről.

A szenzációs eset részletei a következők: Egy Habsburgnázbeli, már javakorbau levő főherceg érkezett a fürdőszézon közepén leányával együtt Karlsbadba. A főherceg mindig leánya társaságában járt s egy vendéglőben *Arad* ott. Szerény életmódja és viselkedése folytán a fürdő közönsége nem is sejtette, hogy az egyszerű polgári ruhában egy valóságos főherceg rejtőzik. Így tartott ez mindaddig, míg egy szép napon az ebédnél a főherceg az egyik asztalnál egy rendkívül szép, ragyogó szemű, feltűnően fess urhölgyet pillantott meg. A főherceg azonnal érdeklődni kezdett a bájos ismeretlen személye iránt. Ekkor megudta, hogy a hölgy magyar és magánosan tartózkodik a fürdőhelyen.

A főherceg mindent elkövetett, hogy a hölgygyel megismerkedhessék, levelekkel ostromolta és *találkát kért*. A szép nőnek hízelt a nagy ur leereszkedése, a felajánlott barátságot elfogadta és ez időtől fogva gyakran sétáltak együtt az erdő sűrű magányában és a hegyek között.

A hölgy egy bizonyos időben pontosan megjelent a főherceg lakása előtt, ahol naponta találkoztak és onnan indultak, hosszú sétálkra. Egy napon azonban a szép asszony hiába várt

a találkozó színhelyén, a főherceg nem jött. Késéghessve tudakozódou a főherceg lakásán, ahol azt a választ kapta, hogy a főherceg leányával együtt hirtelen elutazott. A fürdőhely vendégei azt sutlogták, hogy a főhercegek haves jelenete volt leányával, aki szemére vetete apjának a magyar nővel kötött viszonyát és bucsu nélkül *elutazásra kényszerítette.*

Az esetet képviselői körökben is élénken pertraktálják.

„Polgártársak!”

Alakok a városapai fájdalmak idejéből.

I. A városatyá-bába.

Arad, november 5.

Amikor valaki képviselő jelölt lesz, fog három zászlót meg ötven tollat és azzal lemegy a kerület meghódítására. A városatyá-jelöltséghez egész más kellékek kellene. Elsőben is egy ábécés könyvecske, Tudniillik olyan, amelyik betűmutatóra van beosztva. A jelölt ebbe beragasztatja a kerület választóinak névsorát, s azután egészen a választás napjáig kizárólag ennek a könyvecskének él. Ezzel kel, ezzel fekszik, ezzel ebédel, ezzel végzi a hivatalát és a gőzfürdőben is ebbe a névsorba merülve sütteti hasát a forró vízzel.

Mikor a jelölt először végigolvassa a névsort, megfagy benne a vér. Csupa idegen, csupa ismeretlen név! Az ember, ha husz évig itt lakik, azt hiszi, hogy minden embert ismer. A korzón végighaladva, rongyossá rántja a cilinderét a sok süvegléstől. És szörnyűség, hogy mennyi embert nem ismerünk! Ezeket, úgy látszik, a választások idejére telepítette ide a tanács, hogy a városatyá-jelöltek helyzetét megehezítsse. Mennyi sok gyanus *Argyelán* és *Sepeczán*, milyen sokféle árnyalata van a nevekben a szívárvány összes színeinek, a *Hellgrün*-től kezdve a *Morgenrothig*.

Az a mentő angyal, aki ilyenkor megjelenik, egy ur, akinek a kerület a tenyerén van. Legalább ő így mondja. A kerületben ringatták a bölcsőjét, itt nőtt fel és nem költözik el a kerületből, ha őt fürdőszobás lakást kínálnak is neki a szomszéd kerületben. Sőt akkor se ha a saját házbérét fölemelnék. Ő gyökeret vert a kerületben, s tudja, hogy a kerület alig élhetne meg nélküle.

— Magam is fölléphettem volna ebben a kerületben. De hát én olyan jólelkű számár vagyok. Mindig mások javára kamatoztatom az összeköttetésem tőkét. Aztán meg egyért nem léphetek föl: én magamért csak nem dolgozhatom. Es még egy olyan embert, mint én, nem találni a kerületben . . .

A jelölt ennél fogva fölkeri a jólelkű számár urat, hogy sziveskedjék tőkét az ő javára kamatoztatni. Már pirulás nélkül megy az ilyen kérés. Csak az első szavazat koldulása megy nehezen, a többi már vigan járja. A végén nem is lát szerénységet az ilyen kérésben:

— Dóri bácsi, magának is megengedem, hogy rám szavazzon. Nem azért, mintha szükségem lenne még voksokra, de tudom, hogy kegyednek örömet szerzek vele . . .

Hát a jólelkű számár ur megígéri az önzetlen támogatást. Sőt rögtön utalványozza:

— Van egy kerületi lista?

— Humoros kérdés. Az ember csak mosolylyal válaszolhat rá.

— Hát akkor kezdje olvasni a neveket, hadd látom, mit tehetek magáért.

A névsor olvasását pedig ilyen kommentárral kíséri:

— *Aba Mór* . . . az én emberem. *Akárty* Dávid . . . no ez arra szavaz, akit én mondok neki. Minden választás előtt hozzám jön, hogy szerkesz-

szem meg az ő szavazó céduláját. *Bunda Atanáz*: a zsebemben van. Többet nem mondhatok, de a zsebemben van és szavaz. *Braun Farkas*: ez egyike azoknak a Braunoknak, akik nekem köszönhetik, amijük van. Ez hosszú história lenne; magának elég belőle annyi, hogy magára szavaztatom. *Csárdás Mátás*: rendbar. (Nem azt mondja, hogy rendben. A rendben sokkal jelentősebb valami, a választások szótára szerint.) *Czeizl G. H.* . . . ujjá, csak kétszáz ilyen biztos szavazatot tudnék garantálni. Az én emberem . . .

És a hatszázharmincegy választó közül hatszázharmincről kiderül, hogy az ő embere. Azt a négyet nem ismeri; ugylátszik, mondja megvetéssel, gyöttment emberek. De a többi: az egy szavába kerül. Azaz, minden választóra egy szavazatot véve, hatszázharminc szavába. No, ő nem sajnálja.

— Kedves öcsém: fogja meg a jobb kezével a bal és gratuláljon magának. Maga egyszer meg van választva . . .

A jeölt irtózatosan meg van indulva. Könybe lábadoz, az ajka vonaglik és úgy rebegi:

— Hiába, még vannak jó emberek . . .

A hatalmas protektor annyira biztos a dolgában, hogy már instrukciókat ad a leendő városatyának.

— Tudja: ne menjen be sok bizottságba. Csak az olyan nehéz bizottságokba, ahol kincsről van szó. Természetesen a pénzügyi bizottságba bemegy, a közlekedési, meg a víz-bizottságba is. A szünügyi bizottságba ne törje magát. Köll magának a potya páholy?

. . . Mindennek a vége pedig az, hogy a jelölt nem kerül be se a pénzügyi, se a közlekedési bizottságba, azon egyszerű oknál fogva, hogy megbukik. Hol van az a sok ember, akit a protektor a tenyerén tartott? Lehet, hogy még mindig a tenyerén vannak, de az bizonyos, hogy másra szavaztak.

A protektor azért nem szűnik meg a kerület óriása lenni. A szerencsétlen bukottak is alkalma van hallani, amikor egy kávéházi asztalnál így hetvenkedik.

— Az én listám jött be. Mondtam: tőlem a feje tetejére állhat a hivatalos jelölés. Az az ember, aki mutató ujját a kerület pulzusán tartja, előre tudja, hogy ki kell a kerületnek. En ismerem az én kerületemet!

Intrikák

a szerb trón körül.

A trónörökös és a királygyilkosok.

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesítése. —

Arad, november 5.

A belgrádi sajtóirodának már esztendő óta tömérdek dolgot adnak azok az ujságcikkek, amelyeket ismeretlen kezek helyeznek el időnként a magyar és osztrák sajtóban s amelyek rendszerint akörül forognak, hogy a szerb trón várományosa, György trónörökös, teljesen alkalmatlan erre a méltóságra. Egyszer elmebetegnek, máskor izgága, összeférhetetlen természetűnek tüntetik fel Péter király idősebbik fiát, majd pedig élénk színekkel ecsetelik azokat a botrányokat, amelyeket a trónörökös állítólag előidézt. A szerb sajtóiroda nem győzi cáfolni ezeket a híreket, amelyek rendszeren teljesen légbőlkapottak s amelyeknek egyedüli célzatuk az, hogy a külföld előtt diszkreditálják a herceget.

Ezeknek az intrikáknak a forrása mindedig ismeretlen volt. Egy ma érkezett belgrádi távirat azonban minden kétséget kizárólag rámutat az áskálódások megindítóira, akik nem mások, mint a királygyilkos tisztek, akik György herceg

helyett a fiatalabbik Karagyorgyevits ivadékot szeretnék Szerbia trónjára ültetni.

Belgrád-ból jelentik: Itt az a hír terjedt el, hogy a trónörökös, György herceg aligha fogja Péter királyt az uralkodásban követni. A szerb király ugyanis tudvalevőleg rokonszenvezik a királygyilkosokkal, akiknek trónját köszönheti s akiket egyre nagy kitüntetésekben részesít.

György herceg ezzel szemben tüntetőleg gyorsan kifejezésre juttatja a királygyilkos tisztek iránt érzett gyűlöletét, a melyből máris összeütközések támadtak előbb az uralkodó és a trónörökös között, majd a két testvér, György és Sándor hercegek között is.

György herceg ellen gyűlölettel vannak eltelve a királygyilkos tisztek is s a népben a trónörökös ellenes szinben igyekeznek feltüntetni. A szerb kormány már a múlt évben a dinasztia házi törvényének olyan módosítását tervezte, amely a királyi hercegeket, ha nem hasonló rangú nővel kötnek házasságot, az uralkodásból kizárja. Remélik, hogy György herceg ilyen házassággal amugy is alkalmatlanná teszi magát az uralkodásra és a Pétervárott nevelkedett Sándor herceg lesz a trón várományosa, aki egy idősebb orosz nagyhercegnőt vesz majd feleségül.

Hegedüs Armin fogsága.

A londoni érdeklődő.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, november 5.

Még emlékeztében élhet mindenkinek a múlt évben letartóztatott Hegedüs Arminnak, a híres kékre festett kirakat tulajdonosának szeazációs bűnpere, melyben ez év augusztus havában ítélkezett az aradi királyi törvényszék. A csalárd bukást, melyért Hegedüst elítélték, főképen — a vádlott saját vallomása színt, — a nők okozták, no és a kártya. A legpikánsabb epizódja pedig az egész tárgyalásnak F. Margit kihallgatása volt. A feltűnően szép, aranyzóke hajú leány annak idején Hegedüstől egy 20,000 koronáról szóló postatakarékkönyvecskét kapott. Hogy miért kapta? — Azt még a mai napig se tudja senki, mert a fiatal leány a zárt ülésen, melyet az elnök az esetleges intimításokra való tekintettel elrendelt, egy kukkot se szólt róla.

— Kaptam. Ajándékba kaptam, — hajtogatva folyton és sehogy sem lehetett belőle ennél többet kivenni.

Hát akár miért kapta, az végtére mindegy. Fő az, hogy a postatakarékpénztári könyvecske összegét Hegedüs 2 koronáról hamisította 20,000 re.

Azért a nyilvános, kellemetlen szereplésért, melybe Hegedüs bőkezű ajándéka belesodorta a bájos szép leányt, mindenki szentül meglepett győződve arról, hogy F. Margit gyűlölete és megvetése a feyházba is elkíséri Hegedüst és tovább fog tartani a két évnél, melyet a kékre festett kirakat hírhedt tulajdonosa ott tölt el, szerelmeiről ábrándozva, sőt eltart talán a siron tul is.

F. Margitot a tárgyalás után még gyakran lehetett látni a korzón. Egy idő óta azonban eltűnt a korzóról s azóta semmi hír nem hallatszott felőle.

Ma egy Londonban feladott levél érkezett az *Aradi Közlöny* címére F. Margit aláírással. Hogy ki ez az F. Margit, vajjon a szóke leány-e, vagy más, nem tudható. A levél azonban már

a'írásnál fogva is érdemes arra, hogy a közönség elé kerüljön. Így hangzik:

London, 1907. XI/2.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Igen szépen kérem, kegyeskedjék nagybecsű lapja „Szerkesztői üzenetek“ rovatában megüzenni, hogy még m. év ez idő tájt, vétkes bukás címén letartóztatott Hegedüs Armin volt szabadságtérli női divatáru kereskedő fogsága le telt e már, s ha nem, mikor fejezi azt be. Egyben igen szépen kérem azt is megüzenni, hogy az ilyenmő raboknak a nekik címzett levél v. levelező-lapot kézbesítik e mindenkor, s a válaszirásra circa mikor kapják meg az engedélyt.

Végül pedig arra kérem, hogy az üzenetben sem a kérdezett nevét, sem pedig azt, hogy honnan és ki kérdezi, ne tessék kitüntetni, hanem az üzenet címe pl. egy virágnév legyen.

Szíveségeért előre is hálás köszönetet mondok s vagyok igen tisztelt Szerkesztő urnak tisztelő ismeretlen híve

F. Margit.

182. Great Titchfield St. Oxford St. W.

Igy szól a levél. És Hegedüs Armin, aki a fogházban számlálja a napokat és perceket, mikor üt már a kiszabadulás órája, aligha sejtí, hogy a most ködös, fagyos, dermedtőn hideg Londonban egy meleg szív megdobbant érte . . .

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az Asztalos Sándor-Társaság választmánya folyó hó 6-án, szerdán este rendes havi ülést tart a Kánya féle színházi sörcsarnokban, melyre a választmányi tagokat és a társaság összes tisztviselőit ezuton hívja meg az elnökség.

Perczel Dezső nyugdíja.

A „bukott kereskedő.“

Wekerle, mint védő.

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesítése. —

Arad, november 5.

A képviselőház zárszámadási bizottsága ma délután *Sziklay Ottó* elnöklésével ülést tartott, amelyen az 1905. évi zárszámadást tárgyalták.

Hencz Károly kérdésére, hogy szándékozik-e a kormány Fejérváry és társai ellen vád alá helyezési indítványt előterjeszteni, *Wekerle* kijelentette, hogy a koalíció kormánya léptekor az ország békéje érdekében azt a kötelezettséget vállalta, hogy a Fejérváry kormányt vád alá nem helyezi.

Hencz Károly kérí, hogy ha már politikailag nem is, legalább jogilag felelőségre lehet-e vonni a Fejérváry kormányt?

Wekerle miniszterelnök megjegyzi, hogy sokat foglalkozott jogi és politikai kérdésekkel, sőt e studiumnak 8 éven át tanára is volt, de a Hencz által felállított disztinkciót sohasem hallotta. Anyagilag felelőségre vonható bármely kormány akkor is, ha törvényes budgettel dolgozik és a zárszámadások átvizsgálásánál vizsgálások derülnek ki.

Éber Antal referál a nyugdíjazásokról. Kifogásolja *Perczel Dezső* nyugdíját, amely *kegyelmi uton 7360 koronára emeltetett*. Ez nem felel meg törvényeink intézkedéseinek. Kifogásolja *György Endre* volt földmive-

létszámügyi miniszter 14000 korona nyugdíját is, kinek az államnál eltöltött szolgálatát 13 évre számították fel. György Endre 1870—78-ig fogalmazó volt, majd 4 évig Londonban mint gazdasági tudósító működött. Ezen állásától megválván, végkielégítést kapott, de mikor hazatért, ezen összeget visszafizette az állampénztárnak és 8 évet kért nyugdíjába beszámítani. Ez olyan eljárás, aminőt *vagyonbukott kereskedők sem követnek el.*

Rakovszky István jelenti, hogy az egyes miniszteriumoktól, ahol a nyugdíjazások történtek, kérték azok megszüntetését, amelyet azonban a szakminiszteriumok nem teljesítettek.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Az állami számvevőszék álláspontja az, hogy kegyelmi uton nyugdíj nem adható, a kegyelmi tény csak valamely, a törvényben megállapított kellék elengedésére szorítkozhatik. Ez az ő nézete is. Tagadhatatlanul szokatlan dolog, hogy ha valaki elmegy az állam szolgálatából s végkielégítést kap, mikor pedig újból állami hivatalt vállal, a végkielégítést visszafizeti és újra számítja nyugdíj idejét. A nyugdíjat most már nem lehet elvenni a szóbanforgók egyikétől sem, veszedelmes precedens is lenne az előző kormányok adminisztratív intézkedéseit harmadik személyek hátrányára megváltoztatni, hanem inkább arra nézve szeretne biztosítékot, hogy a jövőben ez elő ne fordulhasson.

Hencz Károly felszólalása után a bizottság elfogadja *Éber* Antal azon javaslatát, mely szerint országos határozatot fognak hozni aziránt, hogy mely esetben, és mily körülmények között lehessen nyugdíjat és kegydíjat engedélyezni és *elölhető határozatot kell provokálni* Perczel Dezső és György Endre nyugdíjügyére vonatkozólag.

A bizottság azután a számvevőség elnökének egyes jelentéseit tárgyalta, továbbá elhatározta, hogy felvilágosítást kér a pénzügyminisztertől arra nézve, hogy az *arad temesvári vasut vonalai, amelyeket az állam még 1891-ben megvett, miért nincsenek ma sem az állam nevére telekkönyvezve?*

HIREK.

Véres utcai harc.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, november 5

Oroszországban a féligmeddig elfojtott, de a legkevésbé sem szünetelő forradalmi hangulat — most, hogy a hivatalos hatalmak szorító vaskeze kissé engedett, újra fellángolt. A hó alatt újra mozgolódik a nyomorult, agyoncsigázott nép és a folyton tartó lázadásokból látszik, hogy a cár birodalmában ilyen kormányforma mellett soká, talán soha sem lesz béke.

Varsóból jelentik: Itt ma újabb vérengzések voltak, a rendőrség és a polgárság összeütközött. Valóságos utcaharc fejlődött ki. A rendőrség ugyanis megtudta, hogy egy házban a forradalmi bizottság ülést tart. A rendőrök lesben állottak s mikor hét fiatal ember együtt jött ki a házból, rájuk rohantak. Az egyik ifju azonban revolvért rántott és két rendőrt *halálosan megsebesített*, mikor pedig látta, hogy nem tud megmenekülni, maga ellen fordította a fegyvert és agyonlőtte magát. A többiek, hatan, egy közeli házba

menekültek, ott eltorlaszolták magukat. Mikor a rendőrök látták tehetetlenségüket, katonaságot hívtak, amely ostromot intézett a ház ellen. E közben a szomszédos házból is lőttek a katonaságra, az utca tömege is ellenük fordult, úgy, hogy a katonaság kénytelen volt fegyverét használni. Több ártatlan asszonyt és gyermeket megöltek és életveszélyesen megsebesítettek. A halottak száma eddig 30. Az utcai harc következtében számos letartóztatás történt.

— **Egy főherceg életveszedelemben.** Bregenzből (a Bodeni tó mellől) jelentik: *Ferenc Szalvátor* főherceg két fia társaságában vonaton ment *Felskirchenbe*. Egy közeli faluban vásár volt s a vonatok zsufolásig megteltek utasokkal, úgy, hogy a főherceg elhatározta, hogy a hátralevő utat automobilon fogják folytatni. Az országuton egy kocsi jött velük szembe, amelynek lovai a gépkocsi zakatolásától megvadultak. Az automobil nekiment a kocsinak, a lovakat agyongázolta, a kocsit összezúzta, melynek utasai közül egyik súlyosan megsebesült. A főherceg és két fia sértetlen maradt.

— **Justh Gyula beteg.** *Budapesti* tudósítók jelentik: *Justh* Gyula, a képviselőház elnöke tegnap meghült és szobáját kénytelen őrizni, minek következtében a képviselőház ülésén sem ma, sem tegnap nem elnökölhette.

— **Egy alispán panamá.** *Budapesti* tudósítók táviratozza: *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszter ma felfüggesztette állásától *Szász* József alsófehérmegyei alispánt és sógora, *Böte* Kálmán marosújvári főszolgabíró ellen elrendelte a legszigorúbb fegyelmi vizsgálatot. A felfüggesztésre közvetlen okot a földmívelésügyi miniszter följelentése szolgáltatott, aki elmondta, hogy 1905-ben a marosújvári járásban inszégabonát osztatott szét. Enek vételárát, 80,000 koronát az alispán és a főszolgabíró nem szolgáltatott be az államnak, hanem elhelyezték a marosújvári takarékpénztárban, ahol 4 hónap alatt ezőren szálan elveszett. A takarékpénztárnak az alispán és a főszolgabíró a vezetői. A pénzt most vagy újból a községeknek kell megfizetni, vagy az állam irhatja veszteségszámlájára. *Szász* József alispán felfüggesztésére a legutóbb lefolyt hivatalvizsgálat is bő okot adott. Kiderült, hogy az alsófehérmegyei közigazgatás egészen korrump, úgy, hogy például az alispánnak több italmérése is van, melyekben csapásokat tart, akiknek fiktív szerződéseik vannak, de az ő üzletét vezetik.

— **Író és pénzfejedelmek afférja.** *Budapesti* tudósítók táviratozza: *Veigelsberg* Leó, az öngyilkos publicista temetése után székben beszéltek, hogy *Bródy* Sándor a temetésen *Lánczy* Leó főrendiházi tagról becsmerőleg nyilatkozott. A hír *Lánczynak* is fülébe jutott, megbizta tehát *Sándor* Pal országgyűlési képviselőt és *Singer* Zsigmondot, a Pester Lloyd főszerkesztőjét, hogy nevében *Bródy* Sándor magyarázatot kérjen. *Bródy* Sándor kijelentette, hogy a neki imputált sértő nyilatkozatot nem tette és aki azt neki tulajdonítja, büki legyen — hazudik.

— **A zászló és jelvénykérdés.** *Bécsből* táviratozza: A közös hadügyminiszteriumban megkezdették a tanácskozást a zászló és jelvénykérdés dolgában. A tanácskozás célja az, hogy e tekintetben Magyarország kívánságait végleg rendezzék.

— **A szegedi árvízi emlék.** Ahol huszonnyolc esztendővel eselött a Tisza árja Szegedre zúdult s ahonnan a halál és a rombolás érkezett: ott Szeged városa most emléket állít. Köből lesz az emlék, hogy hirdesse az utódoknak a város akkori nagy veszedelmét. A diszes emléket még az idén elhelyezik a kijelölt ponton és ünnepélyesen fölavatják. A Közművek ezt a felirást fogja viselni:

1879

MÁRCIUS TIZENKETTEDIKEN ÉJJELI EGY ÓRAKOR E PONTON TÖRTE ÁT A GÁTAT A TISZÁNAK A PETRESI VÉDVONALON KIÖNTÖTT ÁRJA. ROMBADÖNTVE A VÁROST. AMELYET I. FERENC JÓZSEF APOSTOLI KIRÁLY TEREMTŐ SZAVA, A VILÁGNAK ÉS AZ ORSZÁGNAK RÉSZVÉTE ÉS POLGÁRAINAK ERÉLYE ROMJAIBÓL UJRA KIEMELT. ISTEN ÁLDÁSA LEGYEN A VÁROSON ÉS UJJÁALKOTÓIN.

— **Lázadás egy börtönben.** *Párisból* táviratozzák: A toulouni katonai börtönben a rabok fellázadtak, mert a börtönőrök meg akarták akadályozni egy rab szökését. A többiek, mintegy 50-en, legyőzték a börtönőröket. Csendőrségnek kellett közbelépnie és a rendet helyreállítani.

— **Lipót király hazatér.** *Brüsszelből* jelentik: Azoknak az előterjesztéseknek, melyeket Lipót királynak a belga kormány az országból való tulhosszu elmaradása miatt tett, úgy látszik meg van a kívánt fogantatja. Lipót király, mint ahogy immár egészen határozott alakban hallatszik, lemondott abbelei szándékáról, hogy hosszabb tartózkodásra déli éghajlat alá megy, hanem már a jövő hét folyamán tehát még a belga kamara ülészakának a megnyitása előtt *Brüsszelbe* érkezik. A kamarát előreláthatólag november 12 én fogják megnyitni.

— **Nemzeti mozgolódás Lippán.** *Lippai* tudósítók jelentik: *Márta* Sándor és *Misich* Sándor dr. szombat délután a lippai Magyar Király szülőháza gyűlést hívtak egybe, amelyen a temesmegyei bizottsági tagválasztásokra akartak nemzeti jelölteket állítani. A kísérlet nem sikerült, mert a gyűlésen oly kevesen jelentek meg, hogy azt nem lehetett megtartani. Vasárnap *Misich* dr. íredájában gyűltek össze néhányan és ez alkattal a lippai választás dolgában tanácskoztak. A nemzeti jelöltek most azért próbálkoznak meg Lippán, mert aki ellensúlyozhatná őket, *Hamea* Voiku esperes, a legutóbb történt tragikus végű baleset óta teljesen visszavonult a közügyektől.

— **Szent Imre ünnepe Aradon.** Szépén ünnepelte meg az aradi kir. főgimnázium tanári kara és római katolikus ifjusága Szent Imre herceg 900 éves születése napjának évfordulóját. Az ünnepély reggel 9 órakor kezdődött. A Himnusz eléneklése után *Fehér* Árpád hittanár szép beszédet mondott, amely után *Fekete* Kálmán VIII. oszt. tanuló felolvasta Szent Imre herceg életrajzát. Az ünnepélyt mise követte, a mincriták templomában.

— **Az új huszokoronás.** Az Osztrák-Magyar Bank most készül az új huszokoronás bankjegy nyomtatására. Harminc millió ára készül belőle s május elsején bevezetik nyilvánosságra. Az új bankó kisebb lesz a mainál.

— **A vasut gyermeke.** A *Nikolaj*-vasut pétervári pályaudvarán a napokban, éppen a vasut ötvenéves jubileuma napján egy újszülött gyermeket találtak, aki kosárba volt kitéve. A

rendőrség biába kúrtatta, hogy ki az anyja, vagy hel vannak a hozzátartozói. Az állomásfőnökség elhatározta tehát, hogy a vasut örökbe fogadja a gyermeket s e célra a jubileumot ünneplő közönség és hivatalnoki kar körében hamarosan gyűjtés indult meg s rövid idő alatt szép kis összeg gyűlt össze a leánya fölnevelésére. Az apróságot azonban meg is kellett kereszteltetni. Választás után Ludmilla nevet kapott. Ruskin költeménye után, de minthogy az orosz szokás az apa nevét is a keresztnév mellé írja, az állomásfőnök, aki keresztapának vállalkozott, Ludmilla Jozsifovának kereszteltette a babát. Már csak a vezetéknev hiányzott. Miklós cár most legkegyelmesebben megengedte, mint az orosz hivatalos lap írja, hogy a vasut leányát, az ő neve után Nikolajevszkájának nevezzék el. A tőke, amely összegyűlt a gyermek nevelésére és kiházasítására, egyre nő újabb adományokkal s így a kis Nikolajevszkája Jozsifovna Ludmilla egészen jó párti lesz, ha megnő. Érdekes, hogy a Nikolaj vasutnak ez már a második örökbe fogadott leánykája, az első meghalt néhány héttel a jubileum előtt s úgy látszik, az élelmes anya nem akarta, hogy a vasutársaság sokáig gyászolja az elsőt, odaadta nekik a magáét.

— A lippai bankgyár. Lippáról jelentik: A budapesti lapok azt a hirt közölték, hogy Lippán egy pénzhamisító banda üzemelt akadályozta meg a csendőrség és a banda tagjait a budapesti rendőrség detektívjei letartóztatták. A hír ebben a formában tévedésen alapszik, mert Lippán (Temesmegye) pénzhamisító banda felfedezéséről és annak tagjai letartóztatásáról mitsem tudnak. Lippán Pongrácz József nevű gőzmalomtulajdonos nincs, s így ennek következtében a rendőrség hamis bankgyártás címén le sem tartóztathatta. Valószínű, hogy az eset a szatmármegyei Lippó községben avagy a vármegyei Lippa községben történhetett meg.

— Adomány Kőműves József ur boldogult Vannay János koporsójára szánt koszoru megváltása fejében 10 koronát adományozott az „Aradi Tanítószövetek Segélyalapja” javára, amiért az egylet ezután is halás köszönetet mond.

— A te epáthia egy különös esete. Pizzo di Calabria elbeszéli, hogy a minap éjjel egy Leonardo Fregola nevű husz éves ifjút, amint mámorosan a korcsmából kitámolygott, civódás közben hasba szúrták. Ajultan rogyott össze az elhagyatott, sötét utcában s vérében fetrengött néhány óra hosszat, amikor végre fölésmelve, hazavánszorgott. Edesatyja abban az órában, amikor flát megsúrták, hirtelen fölriadt álmából. Minthogy rémes vízió még most is gyötörték, a feleségét is fölkellette, aki azután megnyugtanni igyekezett az aggódó apát. Visszafeküdt az ágyba, de álom nem jött többé a szemére, mert vízió csak nem akartak elmúlni. Halálos aggodalmak közt virradt rá a hajnal, amikor halk kopogás hangzott kívülről. Képzelték a szülők kétségbeesése, amikor fiukat látták bevánszorogni rettenetes sérülésével. Az orvosok halálosnak jelentették ki a fiatalember állapotát.

— Cégváltás. Arad egyik hírneves és modern fényképészeti műtermének tulajdonosa, céget változtatott. Kossak J. utóda, ki ezen műteremnek már 4 év óta tulajdonosa, a mai naptól ezen címet beszüntette és üzletét saját neve alatt fogja vezetni. Urai János Ó cs. és kir. Fensége József főherceg

kamara fényképész k. k. f., ki ezideig is a legnagyobb elismerést érdemelte ki, most még jobban meggyőződött bennünket arról, hogy ő a legelső fotografusok közé tartozik. Most egyszerre a cégváltással együtt nagy meglepetést szerzett, lépten nyomon a legszebb képei láthatók az új címfelirással. Tekintsük meg először a fényesen kivilágított vesztibult, hol minden egyes kép elárulja a szakembert, modern felvételei, új dekoráció hátterei, mind arra vallanak, hogy sem idő, sem pénz nem lett kímélve, csak hogy a közönség legkényesebb igényei is ki legyenek elégítve. Mindenféle modern zszerű kép látható, Makarttól kezdve mindenféle alakban és kivitelben. Platinotipia nagytasok, a legújabb mintára és kartonra téve, mindegyike egy-egy művészi kivitel. Végül a már híres „Oelographia” festmények, melyekkel eddig is óriási sikert ért el, ez mind biztosítja annak, hogy Urai János fényképész műterme a legmagasabb szinten áll. Végighaladva a korzón, már messziről szemünkbe ötlök azon kis fénykép kioszk, Lengyel Lőrinc butor raktárával szemben, mely szintén ezen cég tulajdona. Itt szebbnél szebb kettős képek vannak elhelyezve, úgy, hogy az ember azt sem tudja, melyik ken legeltesse előbb a szemét. Egyik érdekessége a cég változtatásának, műterme, fogadó és szalon helyiségének átalakítása és berendezése; mindenütt valami új dolog ötlök szemünkbe, különlegességek gyermekfelvételekre, melyek nagy örömet fognak szerezni a kicsinyek közt. Megemlítsük méltó, mely fölülmul mindent, a gépeknek új és igen értékes Dalmayer és Fojtlander lencsési, melyek annyira fényerősek, hogy nemcsak gyermek pillanatfelvételek, de mozgó fényképeknek való felvételek is eszközölhetők velük.

— Rovarpor, bolhák, legyek, poloskák, sváto ellen leghatasosabb Vojtek és Weiszal. 201

VÁROS ÉS MEGYE.

Aradváros közgyűlése.

— A tárgysorozat. —

Sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1907. évi november hó 13. án d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak: 1. Polgármester október havi jelentése. 2. Az országos gyermekvédő liga felhívása az országos választmányba egy tag megválasztása iránt. 3. A m. kir. belügyminiszternek intézvénye, melylyel a vízvezetési részvénytársulatnak a közgyűlésnek a megváltását kimondó határozata ellen beadott felelőzését elutasítja. 4. A tanácsnak előterjesztése Baksay József mindszentilakos, vállalkozónak ponton-szállítási ügyében a kötbérnek elengedése iránt. 5. A toronyörök kérelme tűzfőnök utalványozása iránt. 6. A színházigazgatónak kérelme a nyári előadások számára leszállítása iránt. 7. A tisztviselő ügyészség bemutatja az Andrássy Györggyel a külvárosi utaknak meghomokolása iránt megkötött szerződést jóváhagyás végett. 8. A tanács betérjeszi az automobil omnibusz szabályrendeletet elfogadás végett.

TORVÉNYKEZÉS.

§ A bűnvádi nyomozás reformja. Günther Antal igazságügyi miniszter nemrégiben kérdést intézett az ország összes ügyészségeihez aziránt, hogy az egyes bűnesetek nyomozásánál miképen lehetne a községi előjáróságok és ügyészségek dolgát megkönnyebbiteni. Az igazságügyi miniszter megkeresésére az adott okot, hogy az ügyészség gyakran panaszkodott az előjáróságok ellen, mert igen gyakran megesett, hogy egyes bűntények kiderítésére irányuló nyomozást nem megfelelően készítettek elő. Ez azonban nem hanyagságnak vagy felületességnek tudható be, hanem mert az előjárók tulvannak halmozva munkával és így nem képesek rendszeresen elvégezni a rájuk bízott nyomozást. Ezért nemcsak az ügyészeknek van sokkal több dolguk, hanem az előjáróságoknak is, mert mindnyajan kétszeres munkát végeznek

azáltal, hogy az előjáróság által már befejezett nyomozásokat az ügyész rendszeresen nem találja kielégítőnek és azoknak kiegészítését kéri. Ilyképen roppant sok a bürokratikus munka, anélkül, hogy eredményes volna, mert az előnyomozás hiányossága miatt a vádat gyakran el kell ejteni. Ezért szükséges a bűnvádi nyomozás egyszerűsítése. Az aradi ügyészség nevében Kovács József készítette el a választ, amelyben kifejti, hogy helyesebb volna, ha a nyomozást az előjáróságok mellőzésével egyedül az ügyészség végezné.

MEZŐGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, november 5.

Az időjárás hidegre fordult. A föld, már t. i. a szántóföld még jobban megkeményedett, ahelyett, hogy bőségesebb csapadékokban lett volna része.

Persze ez újabb aggodalmakra ad okot és ez az oka, hogy a gabonaárak emelkednek.

A mai piacon elkelt:

1200 mm. buza 11.50—11.75

600 mm. uj tengeri 5.50—5.75

Névleges jegyzés:

Rozs 9.60—9.70

Zab 7.20—7.30

Árpa 7—7.10

Az árak koronákban, 50 kilogrammonként értendők.

Budapest áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, november 5.

Kinlát és vételkedv jó. Elkelt 40.000 métermazsa 10—15 fillérrel magasabb áron. Amerika 3/4 magasabb. Az árak 50 fillérenként számíva.

	Déli szarvak	5 órai szarvak
Buza áprilisra . . .	12.93—12.94	12.91—12.92
Zab áprilisra . . .	8.59—8.60	8.59—8.60
Rozs áprilisra . . .	11.97—11.98	11.93—11.94
Tengeri májusra . . .	7.29—7.30	7.29—7.30

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	130.—
Magyar hitelrészvény	137.50

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Amatőröknek. Felkérjük mindazon amatőr fényképészeket, akiknek valamely aktuális eseményről sikerült felvételeik vannak, sziveskedjenek azokat kiadóhivatalunkba beküldeni, az Aradi Közlöny képes nagy naptárában való reprodukálás céljából.

Összes vidéki levelezőinknek. Sziveskedjenek a községükben található mindennemű állami hivatalok hivatalnokainak névsorát lehetőleg rögtönösen közölni kiadóhivatalunkkal. Sziveskedjenek ezenkívül a községi előjáróság névsorát, az ottani pénzügyi tisztikarát, egyesületek, kaszinók, szövetkezetek tisztikarát velünk közölni. A tanítók és lelkészek nevét, a postakezelő nevét, az iparvállalatok és tulajdonosaik felsorolását szintén sürgősen kérjük.

Nemzeti Színház.

A) bérlet.

A) bérlet.

Szerdán, 1907. évi november hó 6-án:

Micz báró.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Zboray Aladár.

SZEMÉLYEK:

Szentannay Szilágyi B.	Zsófi, leánya Kőrössi Juci.
Sandwiczky Horti Sándor.	Vaáth Miklós Várnai Jenő.
Ecsedi Vazul Marházi M.	Böske, unoka Harmath J.
Zsoltvay gróf Böri Lajos.	Oreg pásztor Kulcsár L.

Keszede este 7 és fél órakor.

Leichner és Fleischer
Arad, Szabadság-tér 17.
Aradvárosi és megyei telefon 475. szám.

**Néhány napig
maradék
elárusítás!**

Öltöny szöveteket
leszállított árban
772
árusítunk.
Nagy megtakarítás! Szolid kiszolgálás!

Limbeck János és fia
első magy. kir. szab. érokoporsó-gyára és temetésrendezé-
létezetéből.
Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Üzv. dr. Vannay Jánosné szül. Krispin
Ilona, saját, valamint gyermekei Janesika,
Lacika, Böske és Ilonka és az alulrottak
nevében fájdalomtól megtört szívvel je-
lenti a felejtethetetlen jó férj, a legjobb apa,
vő, gyermek, testvér, sógor és rokon

Dr. VANNAY JÁNOS,

gyakorló ügyvédnek,

folyó hó 4 ik napján, délután 5 órakor,
életének 40 ik, boldog házasságának 18 ik
évében, hosszas szenvedés után történt el-
hunytát.

A boldogult drága halott földi marad-
ványai folyó hó 6 án, délután 3 órakor
fognak a róm. kath. szertartás szerint
Deák Ferenc utca 28. számú házból örök
nyugalomra helyezni.

Az engesztelő gyászmise f. hó 8-án,
délelőtt 10 órakor fog a főt Minorita-atyák
templomában az egek Urának bemutat-
tatni.

Nyugodjék békében!

Arad, 1907. november 4 én.

öz. Vannay Jánosné,
édesanyja.

Krispin József és neje,
após és anyós.

Vannay Gyula,
Zechmeister Sándorné
szül. Vannay Irén,
testvérei.

Zechmeister Sándor,
Vannay Gyulané szül. Oláh
Ella,
sógor- és sógornői.

2650

IDEGENEK ARADON.

— November 5. —

Központi szálloda. Miklós Jenő igazgató Buda-
pest. — Lusztig Gyulané kapitány neje Berlin. —
Poryes S. né gyáros neje Teplitshenau. — Gyar-
mathy Ernő dr. közjező Budapest. — Papp Sán-
dor plébános Nagybánya. — Braun Rezső fakes-
kedő Zám. — Kohn Lipót fakeskedő Zombolya.
— Friedmann Ernő gazdasz Zombolya. — Arzola
János vállalkozó Petrossény. — Manus Sturza dr.
orvos Bécs. — Schvarz Salamon fakeskedő Buda-
pest. — Beregi Brunó fakeskedő Zágráb. — Hazil
Hugó fakeskedő Zágráb. — Garai Emil fakes-
kedő Budapest. — Münz Frigyes urad, intéző Pusztá-
Hódos. — Berkes Armin gyógyszerész Csermő —
Steiner Lajos kereskedő és neje Lugos. — Kónig
Mór fakeskedő Tolcsva. — Kemka Gyula főerdész
Kaprióra. — Renyi Odön hivatalnok és neje Buda-
pest. — Schönfeld Ede birtokos Tolcsva. — Wirt
Antal kereskedő Budapest. — Breuer József utazó
Budapest. — Kleinberger Izidor utazó Budapest. —
Rothmann Ede utazó Rozsnyó. — Deutsch Miksa
utazó Budapest. — Berényi Adolf utazó Budapest.
— Pereles Emil utazó Prága. — Treisberger László
utazó Bécs. — Fischer Mátyás utazó Bécs. — Róth
Lajos utazó Bécs. — Balog Lajos utazó Bécs. —
Neuberger Izidor utazó Budapest. — Telegdi Armin
utazó Budapest. — Láng Sándor utazó Budapest. —
Kruker Pál utazó Budapest. — Botosi Sándor utazó
Budapest. — Kohn Miksa utazó Budapest.

Fehér Kereszt-szálloda. Br. Vasmer Antalné
birtokosné és nővére Simánd. — Csiky Kálmán föld-
birtokos Gyergyó Szt.-Miklós. — Eottesmann Ernő
es. és kir. kapitány Arad. — Bignis Gyula földbir-
tokos Debrecen. — Bakos Gyula főkönyvelő Mezőte-
rem. — Gulyás János birtokos és családja Szeged.
— Csicsaky József kereskedő Budapest. — Győri
Kálmán igazgató Sárospatak. — Barta Sándorné
birtokos neje és leánya Debrecen. — ifju Deutsch
Bernát borkereskedő Bazin. — Mérő Samu dr. ügy-
véd és neje Borosjenő. — Koláry Odön dr. ügyvéd
Szeged. — Bihari Aladár mérnök és neje Kecskemét.
Rónay Ferenc birtokos és családja Diószeg. —
Lövinger Soma nagyberlő és neje Pécs. — Szmétá-
novits Károly gazdálkodó neje Zenta. — Lenkey
Tivadár főfelügyelő Szolnok. — Várhegyi László
birtokos Nagybecskerek. — Lissák Aurél gyáros
Linz. — Egri Jánosné birtokos neje és leánya Sze-
ged. — Csillag Miksa kereskedő Makó. — Spiel-
man Rezső kereskedő Makó. — Békés Márton hiva-
tálnok Szolnok. — Balog Géza mérnök Nagyvárad.
— Gaal Sándor mérnök Nagyvárad. — Bán Miklós
hivatalnok és neje Déva. — Lipszer Imre gyáros
és neje Mosony. — Bartha István m. kir. fel-

ügyelő Nagyvárad. — Győry Kálmán m. kir. fel-
ügyelő Nagyvárad. — Brezovay István m. kir. fel-
ügyelő Nagyvárad. — Szász Odön utazó Budapest.
— Bienenstock S. utazó Budapest. — Salzman Dezső
utazó Budapest. — Deutsch Henrik utazó Budapest.
— Kalmár Sándor utazó Budapest. — Drucker Sa-
lomon utazó Budapest. — Csicsáki József utazó Bu-
dapest. — Schlesinger Ottó utazó Budapest. —
Grünfeld Adolf utazó Bécs. — Bernhárđ Leopold
utazó Bécs. — Deutsch Zsigmond utazó Bécs. —
Rockenfeld Ferenc utazó Bécs. — Fenyő József
utazó Kecskemét

Vass szálloda. Beck Jenő kereskedő Szeged.
— Wettman Aron kereskedő Bécs. — Balogh I. né
magánzó és fia Gyoma. — Horváth Jenő utazó
Budapest. — Weisz Fülöp nyomdász Budapest. —
Schön Ignác utazó Budapest. — Löbl Gyula utazó
Budapest. — Goldfinger Izrael utazó Budapest. —
Jakabsohn Imre utazó Bécs. — Pentelbaum Izidor
utazó Bécs. — Gelbman Ignác utazó Budapest. —
Hofbauer Béla utazó Budapest. — Zegerényi Jenő
hivatalnok Bátaszék. — Sebők Péter iparos Báltek.
— Gajzágó Manó birtokos Gálszécs.

Gyermekeknek

és felnőtteknek.

3875

Kiváló táplálószer egész-
séges és gyenge, a fejlődés-
ben visszamaradt min-
den koru gyermekek ré-
szére. Elősegíti az izom-
és csontképződést, megaka-
dályozza és megszünteti
a hasmenést, hasfolyást,
bélhurutot stb.
A „osecemő“ című ta-
nulságos füzet ingyen kap-
ható az árusító helyeken
vagy R. Kufeké, Wien I

NYILTTÉR.*

Az aradi lapok 1907. november 5-iki szá-
mában az a hír j lent meg atyámról, Sztanity
Mátyásról, hogy adósságai és anyagi bukásá-
nak büntető következményei elől Amerikába
szökött. Ez a hír valóllan és minden al pot
nélkülöz merő rágalom. Atyám Temesvárott
tartózkodik, Losonczy-tér 4. szám alatt lakik
és temesvári kövezési vállalata tartja ideigle-
nesen Aradtól távol.

Anyagi bukásáról költött hír mese, köte-
lezettségének mindenkor eleget tett. Míg haza
nem érkezik és bíróság előtt nem szerez ma-
gának elégtételt meghurcoltatásáért ezt én ho-
zom nyilvánosságra helyette és az ő nevében,
de szólok a magam nevében is. Azt az emb-
ert, ki üzleti versengésből-e, személyes boszu-
ból-e nem tudom, de mindenestre aljas in-
dokból nem átalított a lapok félrevezetésével a
nyilvánossá: előtt meghurcolni egy becsületes
munkában megöregedett tisztességes embert,
azt hitvány komisz fráternek nyilvánítom.

Arad, 1907. november hó.

Sztanity György.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvator- forrás

kitűnő sikerrel használtatik
vesebajoknál, a húgyhólyag bán-
talmainál és köszvénynél, a cukor-
betegségnél, az emésztési és léleg-
zési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatása!

Vasmentes! Könnyen emészthető!
Teljesen tiszta!

Lehető áron, mindenkereskedésben vagy a
Kisnyo-Lipóci Salvatorforrás Vállalatnál
Budapest, V. Rudóvárosi part 3.

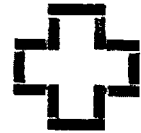
1108

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelő-
séget a szerkesztő.

Nincs ház és lakás,

ahol még nem lenne illatos
valódi

Alföldi fehér keresztes

sós borszesz.

Mindenki tudja,

hogy legolcsóbb háziszere az illatos
Alföldi fehérkeresztes + sós borszesz.

Mi azt mondjuk,

hogy mesés hatása van e pom-
pás készítménynek,

azt mondjuk:

hogy vegyen egyszer próbára

egy óriási Próbauveget

40 fillér az ára.

Kapható mindenütt.

Az Alföldi fehér keresztes sósbor-
szesz egyedüli gyártója az

Első Alföldi Cognacgyár

Részv.-Társ. Kecskeméten

Ő császári és királyi fensége József
főherceg kamarai szállítója.

Postán utánvétellel, vagy a pénz
előzetes beküldése útján.

Á r a k i

Óriási próbauveg

csak 40 fillér.

Főraktár:

G. Földes Kelemen

gyógyszertárában

Aradon.

Földes Kelemen orvosi laboratoriuma

Aradon, Beák Ferenc-utca.

Végez:

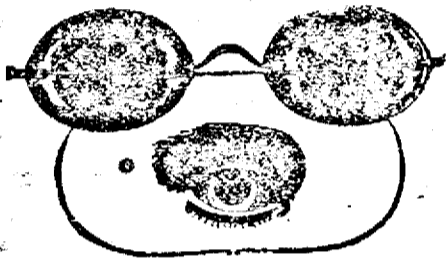
hugy, köpet, bélsár, gyomor-tartalom és hányadék, vér, koros folyadék-gyülemek, epe és hugykőképződmények, nem-i szervek váladékai, torok lepedék, ondó, anyatej és kor-szövet-tani vizsgálatokat mér-sékelt díjazásért.

Elsőrendű látványos üzlet.

DICK SAMU

órák és látványos

Arad Andrassy-tér és Weitzer János-utca sarkán

Elad és javít mindennemű órákat két évi jótállás mellett a legolcsóbb árakon. Raktáron tart mindennemű színházi látványos-veket a legkülönbözőbb kiállításban leg-finomabb forgóttok, orrcsüptetők és szem-üvegek, arany, ezüst, nickel és tekenő-béka csont keretekben, legjobb üvegekkel.

Nagy raktár sűrűségi fokmérők-ben, bor, must és szesz szerez. to-vábbá mindenféle hőmérők, minden-nemű kivitelben. 2413

Szemüvegek és orrcsüptetők or-vosi rendelet szerint azonnal ké-szítetnek.

1358—1907. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbírósnak 1907. V. 2257/2. számú végzése által Adler Samu aradi lakos jelentkező végrehajtó javára, Büchler József aradi lakos ellen 70 korona 66 fillér tőke és járulékaik erejéig el-rendelt kielégítési végrehajtás al-kalmával bíróság le- és felülfoglalt és 710 koronára becsült butorok-ból álló ingóságok nyilvános ár-verés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Erzsébet királyné-körút 8. sz. a. leendő eszközlésére 1907. évi november hó 7-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen ár-verésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vé-telára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1907. évi október hó 25-ik napján.

Györffy Arnold,
bírósi végrehajtó.

2651

Pályázati hirdetés.

Az aradmegyei közkórház részére 1908. évben szükség-lendő bus, zsír, liszt és kenyér, rizs, köleskása, dara, lenese és borsó főzelék, gyógy- és kötszeráru anyagok, valamint üveg és porcellán edény szállításnak biztosítására pályázatot hirdet.

A pályázati feltételek ezen kórház irodai helyiségében, a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A pályázati feltételeknek meg nem felelő ajánlatok tárgyalásnál figyelembe nem vehetők.

Pályázók tartoznak ajánlatukat zárt borítékban az arad-megyei közkórház igazgatóságához címezve f. évi november hó 20-ig benyújtani.

2648

Kórházi igazgatóság.

85285. I/B -1.-1907. szám.

Feladási hirdetmény.

Vonatkozással folyó évi 61414. számú hirdetményemre, közzhírré teszem, hogy a lippai m. kir. főerdőhivatal irodájában a tótváradi m. kir. erdőgondnokság kerületében fekvő A. üzemszta-ly II. vágássorozata 9. tagjában fekvő 1908—1912. évi pernyesti 277,35 kat. hold kiterjedésű vágásterületen található fakészletnek eladása iránt 1907. évi december hó 9-én délelőtt 10 órakor nyilvános írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Kikiáltási ár 161.150 korona.

Bánatpénz 8.000 korona.

A feltételek a lippai főerdőhivaltól, a tótváradi erdő-gondnokságtól és a m. kir. földmivelésügyi ministerium erde-szeti főosztályában (Budapest, V. Zoltán-utca 16. III. emelet) 1907. évi november hó 9-étől kezdve megszerezhetők.

Budapest, 1907. évi október hóban.

2652

M. kir. földmivelésügyi Minister.

Lábizzadás, hónaljizzadás

ellen meglepő jó hatású szer a Hajós-féle

általános hintőpor,

szárit, — szagtalanít.

Ára egy doboznak 70 fillér.

313

Tyúkszemétől

mindenkül megszabadul a világhírű törvényesen védett Hajós-féle

ANAGALLIN

használata által. — Ára egy üvegnek 70 fillér.

„NEVER“

amerikai gummikülönlegesség, a képzelhető legjobb óv-szer. 6 db egy eredeti fémdobozban 2 kor.

Poloskák kiirtására legjobb szer a Phenolsav.

Ára egy üvegnek 70 fill.

Fenti szerek valódi minőségben kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyaházzal szemben.

635—1907. vhtó szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a budapesti kir. járásbírósnak 1903. évi Sp. V. 945. és Sp. I. 588/6. számú végzése következtében, Dr. Bleuer Samu és Dr. Ardó Alfréd budapesti ügyvéd által képviselt Könyves Kálmán és Révai Test-vérek irodalmi intézet javára, Klár Béla ujfazekasvarsándi lakos ellen 488 és 134 kor. s jár. erejéig 1903. évi december hó 3-án fog-na-tositott biztosítási végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1225 koronára becsült következő ingó-ságok, u. m.: házi butorok nyil-vános árverésen eladatnak.

Ezen árverés az Egyházy Agos-ton és Társa 123 kor. 80 fill. és Hegedüs Sándor 81 kor. s jár. ir. követelés erejéig is, jelentkezésük esetén meg fog tartatni.

Mely árverésnek a világi kir. járásbírósnak 1905. évi V. 413/15. számú végzése folytán 488 és 184 kor.tőkekövetelés és ezeknek meg-itélt 5% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig összesen 134 kor. 77 fillérben bíróság már megállapi-tott költségek erejéig, Ujfazekas-varsándon, végrehajtást szenved-tett lakásán leendő megtartásá-ra 1907. évi november hó 15-ik napjának délutáni 3 órája ha-táridőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai ér-telmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül-foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Világoson, 1907. évi októ-ber hó 27. napján.

Thuránszky Sándor.

2647

kir. bír. végrehajtó.

Egy jó karban levő 2 lóerős

GÁZMOTOR

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

16. sz. 1907. végrhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a világi kir. járásbírósnak 1901. évi Ó 446/172. sz. vég-zése következtében néhai Antu-nesku István világi örökgyógyó hagyatékához tartozó 19., 61. h. l. ó. és 24 1/2 h. l. új bor nyilvá-nos árverésen eladatik.

Mely árverésnek Világos köz-zségben, örökgyógyó volt lakásán leendő megtartására 1907. évi no-venber hó 14-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ah-hoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok kész-pénzfizetés mellett a legtöbbet íg-érőnek el fognak adatni.

Kelt Világos, 1907. évi novem-ber hó 1-én.

Thuránszky Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

2658

APRÓ HIRDETESEK.

Azonnali belépésre keresek
szorgalmas fűszeres segédet. Hirschmann Ignác nagytőzsde, Lipppa 2579

Egy külön bejárata
csinosan butorozott szoba, előszobával azonnal kiadó. Minorita-palota új épület II. em. 6. 2631

Mozgósínházak!
A magyarországi összes mozgósínház tulajdonosok tudassák saját érdekükben címüket azonnal „A Kinomatográf” szerkesztőségével. Budapest, VIII., Baross-utca 59. Első szám nov. 20. Ingyen közli címeiket. Egyes szám, mely mindenkit érdekel 20 fillér.

Rongált dobozu levélpapírok at minden elfogadható árban kiárúsít **Inguéz I. és Fia** könyvkereskedése Arad. 361

Angyal-utca 27. sz. alatti szatócs-üzlet november 1-től kiadó. Bővebbet Angyal-utca 20/a.

Uri lakás azonnal kiadó. Bővebbet Dr. Momák Döme ügyvéd irodájában 2475

Uj könyvek 50—90%-os alkalmi árieszállítással, mely 1908. február 1-ig marad érvényben. Kizárólag jó művek. Árjegyzék ingyen. **Kerpel Izsó** könyvkereskedése Arad. 1921

Férfi ruhák teljesen jó állapotban eladó. Bővebbet **Teleky-utca 10. emelet.**

Kerestetik ügyes minden es cseléd 3 tagu családnak. Jó bánásmód. Cím a kiadóhivatalban.

Fűszeres segéd kerestetik, ki a román és magyar nyelvet bírja. Weisz Mór, sónagyraktár Petrozsény. 2649

Szives figyelmébe!

Csány-Emlékkönyv

Szerkesztette: **Borbély György.**

Ára 2 kor.

A tiszta jövedelem a Csány szobor javára megy.

639—1907 vegyes sz.

Árverési hirdetmény.
Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kisjenői kir. járásbírósnak 1907. évi V. 414. számú végzése következtében Dr. Petrucz Jusztin ügyvéd által képviselt Jank György mint gyám javára, Döme Mihály ellen 20 korona s jár. erejéig 1907. évi október hó 15-én fogatanosi-

tott kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 3000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: egy Robey & Co. cséplőszekrény 1/8-ada nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a kisjenői kir. járásbírósnak 1907. évi V. 414/2. számú végzése folytán 20 kor. tőkekövetelés, 1/8% váltódij és eddig összesen 44 kor. 25 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Székudvaron leendő megtartására 1907. évi november hó 16-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Kisjenőn, 1907. évi október hó 31. napján.
Balassa,
kir. bír. végrehajtó.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI SZÉNSAV-MŰVEK

ujonnan berendezve

kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

Szénsavat a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szikvizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra.

Legkiadósabb természetes szénsav!

A Budapest székesfővárosi vegyészeti és élelmiszer vizsgálati intézet 1907. évi 4615. sz. vegyelemzési bizonyítványának kivonata:
„Szaga és íze: rendes. SZÉNSAVTARTALMA: 99.57%.
A vizsgálat foly. szénsav ezek után a közegészségügyi követelményeknek teljesen megfelel és magas szénsavtartalma alapján igen jónak minősíthető.”

Felvilágosítással készségesen szolgál
Muschong-Buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.
Sörgőnyesim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. sz. 3007

Készül csak

GLOBUSZ

FEJTISZTÓ KIVONAT

Globusz

FEJTISZTÓ KIVONAT

Diamant Ferenc

villanyvilágítás, telefon és eszögő berendező

Atzél Péter utca 2.,
a színház főbejáratával szemben. Bóbus-udvarban.

Csillárok és lámpák
gáz és villanyra.

Aradi gazgárban leőgött
valódi Anerek raktára.

Drbja 60 fill.

Üvegkengerek, ornyék, tulipánok, villanykörték, lámpa szerek és szerelői anyagok legjobb minőségben legolcsóbban kaphatók. 302

Több mint 25 év óta elismert legolcsóbb bevásárlási forrás!

Kilényi C. és Társa

dívat. késmű, rövidaru és fehérmű üzlete
„Kék golyóhoz”

Arad, József főherceg ut II. szám
(Karolina utca sarkán.)

Nagyon olcsó árban árusítanak: vásznak, divatszövetek, blous selyem, barchetek, trikó ingek és nadrágok, sapkák, keztük, harisnyák, cipők, gyermek ruhák, női és férfi ingek, nyakkendő, ágyterítők, paplanok, esőernyők, stb. 2002

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Feltűnő újdonság!

DÉLICE | Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé más nem szívhat.

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

BENKŐ sorsjegye

Bankó!

AZ I. OSZT. SORSJEGYEK ÁRAI

1/8 K1.50 — 1/4 K3 — 1/2 K6 — 3/4 K12

BENKŐ BANK BUDAPEST, ANKERSTRASSY UT 60.

Sorsjegyeink, reklámtábláink kifüggesztése által jelzett helybeli viszontelárusítónknál eredeti árban kaphatók. 2562
Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája. Nyomatott Kurzweil János és Társa budapesti festékgyárának festékével.